

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

38-ik szám.

Csütörtök, szeptember 17-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a
kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az ígértanyokkal együtt leg-
előbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:

A „Torontál”-ba ígértanyandó hivatalos hirdetések előle-
gese beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100–200 szög 2 frt, 200–300 szög
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:

A 3-hasábos garmonsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskerekben, hova
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Gazdák gyűlése.

N.-Beeskerek, 1885. szept. 16-án.

—6. A torontálmezei gazdasági
egylet oly kiváló állást foglalt el közélet-
ünkben, hogy teljesen a közügyeknek
szentelt életének minden mozzanata, kü-
lönösen köz- és választmányi gyűlései
kiváló mértékben megérdemlik a köz-
figyelemnek arra irányítását és a nyil-
vános diskussiót.

Az egyletnek legközelebbi választ-
mányi ülését, — mely az alább közölt
meghívás szerint vasárnap, e hó 20-án
N.-Szt.-Miklóson fog megtartani, — két
alkalmi körülmény még érdekesebbé
teszi, mint azt rendszerint megszoktuk:
a n.-szent-miklósi gazdák kör megalak-
ítása és a N.-Szt.-Miklóson ugyanakkor
megtartandó gyűlés kiállítás.

Csak a minap hallottuk a legkülön-
bözőbb formákban világáig külről azon
szemrehányást, hogy a megyei gazda-
sági egylet nehézkes, inkább csak a
nagybirtok érdekeit támogató, s ezért
gazdáink nagy zömének érdekeit kellően
nem szolgáló intézmény.

Ezt a szemrehányást ugyan a mi
gazdasági egyletünk újja alkotásának első
pillanatától fogva kifejtett működésével
megczáfolta, mert mindenkor a kis bir-
tokosokra és annak igényeire nagyobb
súlyt fektetett, mint a magukon úgy is
segíteni tudó nagy birtokéira. De ha
jogosultsággal bírtak is volna e valótlán
védek és alapatlan gyanúsítások, úgy el
kell némulniuk azonnal, mihelyt az egyleti
szervezkedés körébe fölvetett gazdákori
intézmény általánosul.

Mert ha az egyleti közgyűlés ritka-
ságánál és a választmány korlátolt számú

tagjainál fogva távolabb is esik a gazda
közvetlen szükségleteitől; s így azok
működésének jótékony voltát csak köz-
vetve érezheti; akkor nem lehet kétség
az iránt, hogy a helyi jellegű és állandó
társas érintkezést biztosító gazdákör
az érdekközösségben élő gazdák köz-
vetlen érintkezésének leghivatottabb és
legtermészetesebb organuma, melyben a
közös szükségletek és közös érdekek
először tétetnek diskussió tárgyává,
melyben a társas élet feszélytelensége
még azok ajkait is megnyitja, kik a
nyilvánosság zajában elmúlni szoktak.

E társaskörök kezdetül fogva ter-
vezve voltak az egyletül kebelén belül;
sőt mi több, az egylet életrevalóságának
nagy mértékben előfeltételét képezik;
mert ezek lennének a csatornák, melyek
keresztül a pezsgő egyleti élet folyton
tápot nyerne; ezek lennének az egyleti
közzellem és meleg érdeklődés valódi
fentartói és ápolói, melyekből a nagyobb
kezdeményezések is, — ha nem is ki-
indulnának, de megerősödve és általá-
nosítva támadnának fel.

S hogy e társas körök mindeddig
életbe léptetve nincsenek; hogy a N.-
Szt.-Miklóson e hó 20-án alkotandó kör
e téren az első kezdeményezés, azt
csakis egy általános társadalmi bajra, az
egyleti ügyek és közös érdekek közös
képviselete iránti általános közönyre ve-
zethetjük vissza. Csalódnék ki azt hinné,
hogy a megyénkben többi időben rész-
intézet önző egyéni, részint rosszul leplezett
politikai célzattal keletkezett igátó jellegű
egyleti kezdeményezés a közügyek, s
különösen a közös gazdasági szükség-
letek iránti meleg érdeklődés szüleménye
s hogy az általános jelentőségű. Mert

ily érdeklődés általános létezése esetén
nem lehetnék ma ott, hogy csak most
üdvözölhetjük az első gazdákört; hanem
régben meg kellene annak lenni minden
vidéken, hol öntudatos és haladni kívánó
gazdák nagyobb számban laknak.

De nem akarunk rekriminálni, és sze-
vesen fátolyt vetünk a multra, ha derék
nagy-szent-miklósi polgártársaink kez-
deményezése nem egyedül marad s mi-
hamarabb támogatásra találand a megye
más vidékein is.

Midőn tehát innen a megye szé-
helyéből őszinte üdvözlésünket küldjük a
derék úttörőnek és áldást kívánunk az
új kör működésére, — egyszerűs mind
kifejezést adunk azon reményünknek is,
hogy rövid időn találkozni fogunk e téren
mindazokkal, kik a gazdák szorosabb szö-
vetkezésének szükségétől áthatva vannak.
Pedig ilyenek, — ha különösen az ellen-
zéki sajtó tudósításai után itélni szabad,
— Torontálmezeiben sokan vagyunk.
Meglássuk a találkozás, hányan ki-
vánták ezt őszintén s hányan volt csak
üreg és köpönyeg az egyesülés szük-
ségének oly zajos hangoztatása?

A „Délmagyarországi Kisbir- tokosok egylete”, ismertebb néven:

„Südungarischer Bauernverein” alap-
szabályai kormányhagyásban nem ré-
szesültek. A földmívelés-, ipar- és kereske-
delemügyi magy. kir. ministerium folyó évi
szeptember 4-én 1015. eln. sz. a kelt ren-
deletével ugyanis értesíti a megye közönsé-
gét, hogy az azon ministeriumban hasonló
esetekben követett gyakorlat értelmében az
alapszabályok már azért sem hagyhatók jóvá,
mert azokban az egyesületnek három megyére

való kiterjesztése tervezetlik, mi meg nem
engedhető, miután ez által a szakegyletek
működésének szükséges ellenőrzése, mely ugy
a törvényhatóság, mint az állami közegek
által gyakorlandó, lehetetlenné válik.

De az alapszabályok nem hagyhatók jóvá
azért sem, mert azok csak a kis gazdák, ugy-
nevezett parasztagdák egyesülését kontem-
plálják, s miután a tervezett egylet által ki-
tűzött célok a hasonló célokra alakult me-
gyei gazdasági egyesület keretén belül ugyan-
azon eszközökkel elérhetők s a gazdasági
haladás céljai és eszközei tekintetében kis
és nagy gazdák között érdekellentét nem lé-
tezik, nincs semmi indok arra nézve, hogy
külön osztályra szorított s így a gazdák
annyira szükséges érdekközösséget és össze-
tartást gyengítő egylet alakítsanak.

Ezzel a nagy port vert ügy befejezett-
nek tekinthető s a megyei alispán az ellene
koholt gyanúsításokkal szemben fényes elég-
teltet nyert.

**Az urbéri jellegű lovrini köz-
legelő tárgyában** a nagym. magy. kir.
belügyministerium folyó évi 46.052. sz. alatt
kelt rendeletével az alább közölt elhatározást
mondotta ki, melyet annálkább közlendőnek
tartunk, mivel megynék számos községében
hasonló viszonyok és lovriniakhoz hasonló
vítás kérdések forognak fenn, s mivel a köz-
legelők körüli vitás kérdéseknek mely illető-
ség alá tartozására nézve elvi megállapodást
tartalmaz.

A belügyministerium elutasítván Berch-
told Károly és társai, lovrini lakosok, mint
ottani szellemeknek a lovrini közlegelőnek a
telkesgazdák közt történt felosztása és a köz-
legelő használata tárgyában benyújtott folya-
modványát, ezt azzal indokolja, minthogy a
közlegelő tulajdonát, illetőleg föl-

TÁRGYA.

Újabb adalék Délmagyaror- szág történetéhez.

(Folytatás.)

A visszakapcsolás művének végrehajtá-
sára június 6-dika tüzelt ki oly megállapo-
dással, hogy azon a napon az adminisztráció
elnöki épületeiben két tanácssterem rendezte-
sek be: egyik a bánati adminisztráció tisztvi-
selői, a másik a kir. bizottság tagjai részére.
1778. évi június 6-ikán felvirradt végre az
emlékezetes boldog nap, hogy a 164 éven át
lörök hódoltságban sanyelt, 63 éven át pedig
„Temesi Bányászat” néven számos politikai s
közigazgatási kísérleteknek, nemzetellenes, jog-
és alkotmánytörő intézkedéseknek alávetett Ti-
sza-, Maros- és Erdély-közi vidék vissza-
adassék ismét jogos tulajdonosának, felsza-
baditassék a természetellenes idegen uralom
alól és bekebelezessék Magyarországba, a
honnán elszakított. Niczky, bíbor magyar
magnási rubában, mellén a szent-István-rend
középkor keresztyével, kísérve a kir. bizottság
lőbbi tagjai, a temesvári püspökök, a csanádi
káptalan, a Temesvárott állomásozó katonaság
tábornokai és számos vidéki nemes által, a
praesidiális épület második emeletén azon te-
rembe vonult, mely még mai napság is Te-
mesmegye gyűlési díszterme. Egy másik mel-
lékteremben gróf Sauer Venczel, bányászi ad-
ministratori helyettes és tanácsos, az admi-
nistráció többi tanácsosaival és hivatalnokaival
foglaltak helyet. Niczky rövid latin beszédben
előadta megjelenésének célját s élénken esze-
telte a nap fontosságát. Felmutatta azután a
csah-ozstrák cancellária, mint a Temesi Bány-
ság eddigi udv. főkörmányszéke által 1778-ik
évi ápril hó 27-dikén kiállított, a „Temesi
Adminisztrációnak” szóló legfelsőbb királyi re-
scriptumot, átküldvén Trajcsik Adam udvari
titkár a mellékterembe, hogy azt az ott egyült-
ülő bányászi adminisztráció előtt kihirdesse.
Trajcsik jelentvén az adminisztrációnak, hogy
a császári királyi Felsőlegelőségi jón és ki-
bírhatóság végett legmagasabb leiratot hoz-
gróf Sauer azonnal felállításra és a Felsőleg-
előségi tiszteletteljes és engedelmis meg-

hallgatására szólítja az adminisztráció tagjait,
kérvén a kir. leirat felolvasását. Trajcsik
azután felolvasta a kir. okmányt, melyben ő
Felsőlegelőségi tudatja, hogy legfelsőbb tiszte-
zőnek találta a „Temesi Bányászat” a ma-
gyar királyságba bekebelezni, és e szándé-
kának megvalósítása céljából gróf Niczky
Krisztof valóságos titkos tanácsosnak, királyi
hétsemélyes táblai úlnok, volt verőcei fő-
ispán és a szent-István-rend középkeresztes
vitézének elnökele alatt egy e végre kine-
vezett és külön utasításokkal is ellátott udvari
bizottságot küldött le Délmagyarországba, mely
bizottságnak feladatává tette a Temesi Bány-
ságot tustént átvenni és Magyarországra be-
kebelezni, az eddigi temesi tartományi admi-
nistrációt pedig azonnal feloszlítani, az új
vármegyék felállítására szükséges előintézké-
dések megenni és a kincstárügyeket a m.
kir. udvari kamarának átadni.

A királyi okirat kihirdetése után gróf
Sauer az adminisztráció egy titkárát küldé át
az udvari bizottság termébe, jelentvén Niczky
Krisztof elnöknek, hogy a kir. irat kihirdetése
már megtörtént, és hogy a „Temesi Bányászat”
a császári és királyi Felsőlegelőségi által elren-
delt szabályszerű átadása immár végbement.
Erre az adminisztráció összes tisztviselői be-
vonultak az udv. kir. bizottság ülésstermébe,
hol is tisztelettel fogadtatván, gróf Sauer
német nyelven felolvasta az átadási okiratot,
melynek erajénél fogva átadja az egész „Te-
mesi Bányászat”, és resignálja az adminisztráció
minden joghatóságát az udvari bizottságnak.

Niczky Krisztof gróf, magához vevén az
átadási okiratot, kijelenté, hogy azzal együtt
átveszi az eddigi osztrák tartományi hatóság-
tól az egész „Temesi Tartomány”, annak
összes jogaival és minden határaival együtt,
s a királyi Felsőlegelőségi és az őt képviselő kir.
udv. bizottság nevében átadja azt a Magyar-
országok képviseletében jelenlevő Farádi Vörös
Antal alnádornak, kir. udv. biztosnak! —
Miután az ország képviselője a tartományt a
maga részéről átvettnek nyilvánítja és a kir.
Felsőlegelőségi Magyarország és magyar nemzet
iránt tanusított kiváló kegyelmeért, valamint
anyai jóságáért rövid tartalmas beszédben
köszönetet mondott, gróf Niczky Krisztof új-
ból felszólalt és az eddigelő ugynevezett „Temesi
Bányászat” Magyarországba, a magyar szent
korona területébe bekebelezését, a kir. Felsőleg-

utasításai értelmében teljesen végbementnek
és valósággal megtörténtnek jelenté ki! At-
vette a kir. bizottság többi tagjaival együtt a
„Temesi Tartomány” ideigl. kormányzatát és
beszűntetvé ama harminczadallomásokot, melyek
e tartományt Magyarországától külön vámvonal
által is elválasztva tarták. Rendelte végre,
hogy a végbement bekebelezés ténye és a kor-
mányzatnak a kir. udvari bizottság által átvé-
tele az egész tartományban, ugy szintén ország-
szerte is kihirdetessék.

A bánati katonai határőrvidék egyáltal-
ában szóba sem hozatott ekkor.
A bekebelezés tényével megszünt ugyan
a „Temesi Bányászat” 63 évi jogtalan hivatalos
elnevezése, de tartományi fogalma azért meg
nem szűnt meg. A terület, melyet „Temesi
Bányászat” nevezének vala, Niczky Krisztof
igazgatása alatt még egy egész esztendőig
felosztatlan egészen maradt. A végrehajtott
bekebelezési tényről 1778. évi június 12-ikén
tudósította Niczky a királynőt, igérvén egész
igyekezettel odahatni, hogy a felállítandó dél-
magyarországi vármegyék mielőbb megalakit-
tassanak és az azokról kidolgozandó tervezet
hova hamarabb ő felsége elé terjeszthetessék.

Niczky három vármegyét indítványozott
a bekebelezett területen. A felállítandó megyék
Temes, Torontál és Krassó megyéknek kell
nevezni. A megyék határvonalainak kitűzésé-
nél a folyókat vette a bizottság zsinórmér-
tékül, olyképen osztván fel azokat, hogy a ke-
reskedés eszközele végett minden vármegyé-
nek jusson belőlök egy-kettő.

A vármegyék földrajzi megalkotása nem
volt könnyű dolog. A feltámasztandó várme-
gyék régi határait senki sem ismeré többé.
Beszéli a hagyomány, hogy Niczky gróf a
vármegyékre osztás kérdésében tartott első
kir. udv. bizottsági ülésben gyorsan, haladé-
knélküli akarta az ügyet eldönteni. Agilis, ele-
ven természeté nem tűrt, nem akart nehé-
zségeket ismerni. Ő tehát a „Temesi Bányás-
zat” három vármegyére feldarabolását egészen
a véletlenre, a pillanat inspirációjára akarta
bízni. Maga elé terítvén a tartomány térképét,
írónk vett elő s a térképen egymás alatt két
vízszintes vonalat húzott, a Tiszától Erdélyig.
Akarta, hogy a „Temesi Bányászat” északi része
a Maros mentén Torontál vármegyébe legyen,
a két vonal közti középsőrelet, melybe Temes-
vár is esett, legyen Temesmegye, a második

vonal alatti rész pedig egész a határőrvidéig
legyen Krassómegye. Ezen ülésben állítólag
Christovich Imre, csanádi püspök is jelen volt,
ki ezt a felosztási módot nagyon ellenezte,
ékes tudománnyal vitatván, hogy a vonala-
kat nem vízszintesen a Tiszától az erdélyi
szélekig, hanem ellenkezőleg függőlegesen a
Marostól a katonai vidék határáig, vagyis inkább a
Dunáig kell húzni; mert a történelem tanúsága
szerint felülről lefelé függőleges irányban te-
rültek el hajdan az ősi vármegyék alekjai.

A vármegyék járásait az egyes megyék
kiterjedéséhez, népességéhez és az előforduló
közügyek mennyiségéhez és a közkezdési
viszonyokhoz arányosította Niczky. Torontál és
Temes számára négy, Krassó számára öt járás
felállítását hozta javaslatba, a mi el is fogad-
tatott. Torontál székhelye Nagy-Beeskerek,
Temesé Temesvár, Krassóé Lugos lett. A többi
délmagyarországi ösmegyék, melyeknek már
nevet sem tudta senki, nem támasztattak fel újra.

Mielőtt Niczky hozzáfogott a megyék
instaurációjához, a királynő újabb örömben
részesíté őt. Temesmegye főispánjává nevez-
tetett ki. Kinevezési diplomájában reá ruházta
a királynő a „temesi gróf” ősi méltóságát is,
annak jogaival és kiváltságaiával együtt. Nem
puszta czim volt az, hanem valóságos orszá-
gos főméltóság. Maria Terézia ezen újabb ki-
rályi határozata fölleleveníte ama régi méltó-
ságot s fennállását az e tárgyban kiedott fe-
jedelmi diploma által minden időkre szentesíté.

Az 1779. évi ápril hó 23-ikán kelt ki-
rályi diplomákkal életbeléptetett Temes, To-
rontál és Krassó megyék ünnepélyes fölava-
tásának sorrendjét illetőleg azt határozta
Niczky, hogy legelőbb Temesmegye avatás-
sék fel, és pedig június 22-ikén, azután To-
rontálmege július 13-ikán, végre Krassómegye
augusztus 5-én.

Fényes ünnepélyességekkel állít fel
Niczky július 12-én Torontálmegegyét Nagy-
Beeskerekben. Az instaurációs közgyűlésen
a megye alispánja üdvözöl Niczkyt. „Az a
szerencse — mondá beszédeben az alispán, —
melylyel a minapában Temesmegyét boldogí-
tád, ma már nekünk is osztályrésztünk. Mint
a fejedelem helyettese, vármegyékre osztád a
„Temesi Tartományt”; ma feltámasztád benne
Torontálmegegyét is, melynek kétszáz éven túl
csak puszta nevet és homályos emléket rejtek
a történelem évkönyvei; visszaadád e megyé-

merült vitás kérdés eldöntése a rendes peruttra tartozik; azon kérelem pedig, hogy a fölemelt legelődíj leszállíttassék, a tulajdonjogi kérdés jelen megoldatlan állapotában függetlenül ezen kérdéstől közigazgatási intézkedésnek képezheti tárgyát; miután folyamodók beismerik, hogy mérsékelt arányban bár, de díjat eddig is fizettek; a jogalap tekintetében tehát a díj felemelése által változás be nem állott; és így annak eldöntése, hogy a legelőbér felszigazása a lovri megélhetési viszonyokkal arányban hogyan áll, most, midőn a tulajdon kérdése még vitás és mikor a legelőtaks tárgyában nem a magukat egyedül tulajdonosoknak állító telkesek, hanem a községi képviselőtestület határozott, és mikor a legelőberek a községi pénztárba fizetve, községi alapra fordítanak, — nyilván közigazgatási ultra tartozik.

Végül kimondja a rendelet, hogy a községi adó szabálytalan kivétele elleni panasz a községi költségvetés tárgyalása alkalmával érvényesítendő.

A házalási ügyben, mely az új ipartörvény és a földmívelési, ipar- és kereskedelmiügyi miniszteriumnak különösen a gyolcsos tótok és a hetivásárok látogatásának jogosultsága tárgyában kibocsátott, mult számunk hivatalos mellékletében közölt több rendelethez újabb időben sok vitára és egy kereskedők, mint a házalók részéről támasztott panaszokra szolgáltatott okot, a fentiszelt miniszterium legújabb, jelesen felyő évi 57.064. sz. alatt azon elvi jelentőségű elhatározást mondotta ki, hogy a házalóknak jogukban áll cikkkeiket egyik helységről a másikba bárminő közlekedési eszköz igénybevételével továbbítani csakis a kocsival vagy lóval házról házra járás és a cikkkeknek a kocsirol való kinalása és elárusítása tilos.

A kiegyezés. Az Ausztria-Magyarország közt megindítandó kiegyezési tárgyalások első tárgyát a közös vámtarifa fogja kepezni. A közös vámkonferencia a szeptember végén vagy október elején kezdi el működését, hogy Ausztria-Magyarország vámtarifáját a májusban előterjesztett vám-novellában kifejtett elvek alapján átdolgozza. Az említett novella-larifát, valamint más a német vámfeltételeknek megfelelő módosításokat valószínűleg szintén felveszik a vámtarifa-javaslatba, melyet a magyar országgyűlés elé még a télen szándékoznak terjeszteni. Minthogy az osztrák kormány a magyar kormány inten-

nek ősi jogait, szervező tisztikarát, melybe pártfogásod minket is befogadott. Elismerjük és mély hódolattal tiszteljük királynőnk jóságát, ki a nemzet hő óhaját nemcsak teljesíté, de sőt kegyességével még felül mul; mert ime nem disztelen vadonokkal és pusztaságokkal telve adta vissza e tartományi hazánkunknak, hanem fölékesítve jótéteményeinek mindennemű kincseivel ajándékozta azt nekünk. Közönetünket senki sem tolmácsolhatná a legmagasabb trón előtt oly igazán, mint te, ki szerzője valál mindazon jótéteményeknek, melyekkel elhalmoztátunk. Sokszor bebizonnyitád már, hogy magas állásod csak azért kedves előttd, mert képessé tesz másokkal jót tethetni. Ez bizonyára legszebb neve a dicsőségnek! Alakod nem csak méltóságodnál fogva magaslík ki, hanem sokkal inkább nemeselkültségednél fogva, mely amannál bizonyára értékesebb. Midőn e napokban lelkesen üdvözlénk temesi főispánunk és temesi grófnak, a vetélkedés egy neve száll meg kebleinket, a miért hogy nem a mi megyénknek lettél főispánjává! Azonban nem magán érdekeinket, hanem a király és a haza körül szertett érdemeidet tartván szemünk előtt: inkább akarjuk, hogy az ország felvirágoztatására és boldogságának előmozdítására emelkedjél mind magasabbra a méltóságok fokán. De nem is annyira a mi akarunk ez, hanem óhajátása az egész hazának, melynek dúsan visszafizetted a reád fordított javakat, s azonkívül még adósodda is tevéd az országot, midőn fáradtságos munkálkodásod és örködésed által határtart szélesítéd, az anyának visszaadád egyik elvesztett tartományát, ősi tekintélyét és törvényes jogait helyreállítád. Sziveinkben fogsz lakni, kebleinkben fogsz élni, — és hogy dicső neved tiszteleto legköszöbbi unokáinkra is átszálljon, jogkönyveinkben fogjuk azt megörökíteni.

Krassómegeye felállítását 1779. évi aug. 5-én nem eszközölheté Niczky személyesen. Közbejött betegsége gátolta őt utra kelni. Helyette Vörös Antal alnádor végzé a jelenlős cselekményt.

Torontáli főispánna gróf Györy Ferencz, krassói főispánna gróf Heller József neveztetett ki, mind a kettő Niczky ajánlatára.

cióit már a juniusi eszmecsoréből ismeri, lehetséges, hogy a két kormány már októberben a delegációk egybehívása alkalmából érdemleges tárgyalásokba bocsátkozik s azokat be is fejezi.

Az új ipartörvény nehány hiánya.

—**ó.** Ismeretes, hogy az 1884. évi XVII. t. cikknek alig van §-a, mely több vitára és panaszra adott volna okot, mint az iparosok kereskedelmi jogait megállapító 50. §-a, a melynek különösen a heti vásárok látogatását szabályozó rendelkezése okoz sok bajt. A gyolcsos tótokkal már most annyira tisztázva van a helyzet, hogy azoknak nemcsak házi iparcikkkel, hanem más árukkal is meg van engedve a kirakodás és árulás.

Most azonban a köztudomásúlag nagyon látogatott debeljácsi hetivásáron egy más vitás kérdés merült fel, mely érdemes arra, hogy az illetékes körök figyelmét magára vonja; mert sok más helyen is ismétlődhetik. E heti piacot ugyanis, a debeljácsi iparosokon kívül a környékbeliek s különösen a n.-becskerekeli iparosok is tömegesen látogatják azelőtt; s nehogy az ipartörvény azon rendelkezése, hogy a heti vásáron csak helyben lakó iparos van jogosítva eladni, — onnan kitiltassanak, mindannyian iparhatóságigazolványt szereztek egy-egy Debelyácsára szóló fióküzletre nézve, a melyek után meg is adóztatták magukat; de a mely fióküzleteket tényleg meg nem nyitottak azokba üzletvezetőket nem állítottak — és ott ipart tényleg nem üztek, hanem kizárólag a másutt előállított iparcikket hozták a heti piacra. Az antalfalvi szolgabíró, ki elé ez ügy került, úgy volt meggyőződve, hogy a fellejeltett iparosok a másutt előállított iparcikkéiket tekintetében nem részesíthetők a kizárólag helyi iparosoknak nyújtott védelemben s a pusztán fictiv bejelentés és adólerovás daczára eltiltotta őket a debeljácsi heti vásár látogatásától.

Ezen ügyben két vitás kérdés merült fel, melyekre nézve az ipartörvény rendelkezési házagsok: 1) vajjon tartozik-e az iparos a fióküzletbe üzletvezetőt állítani, vagy a fióküzlet bejelentése már magában is elegendő-e a helybeli iparnak nyújtandó kedvezmények igénybevételére? Miután az iparosok vitálják, hogy az üzletvezető állításának kötelezettsége csakis az esetre szorítkozik, ha tanoncokkal és segéddekkel kíván dolgozni a fióküzletben; és 2) miképen fogantatosítani a törvény azon rendelkezése, hogy: „heti vásárokon másféle iparcikkéiket csak a helyben lakó iparosok vannak jogosítva eladni,“ miután a büntetéseket tartalmazó VI. fejezet ezen tilalom megszegését büntetéssel nem sújtja, azt iparkihagássá nem minősíti, s így ezen rendelkezés a hathatós foganatosításához szükséges büntető sanctióval nem bír.

Nem akarunk most az ügy II. és III-foku elintézése előtt a vitás kérdések eldöntésébe bocsátkozni; de szükségesnek tartottuk azokra felhívni a figyelmet s nem fogjuk elmulasztani az ez ügyben hozandó eldöntést annak idején közölni.

Halálozások.

A halál gazdag aratást tart jelesünk között: egy rövid hét alatt nem kevesebb mint négy ismert alakot szőlított el közéletünk küzdteréről s megdöbbenve kérdezzük, vajon ki fogja pótolni őket?

Gróf Karácsonyi Guidó.

Mély megdöbbenéssel és a legőszintűbben érzett fájdalommal vesszük, lapunk zártakor, a híret, hogy gróf Karácsonyi Guidó, országos főnemességünk egyik legnemesebben érző és onzellen áldozatkészségben a legáldozatkészebbek mellé sorakozó illustis tagja, e hó 15-én rövid szenvedés után Buziászon elhunyt. A vesztesség, mely ugy szűkebb otthonunkat, Torontálmegyét, mint egész nemzeti közéletünket a halállal érte, oly nagy, hogy a halál aligha tudott volna nagyobb okozni nagyjaink sorai között. Egy, csaknem hét évtizedre terjedő oly élet zárult le itt, melynek tartalmi gazdaságát közhasznu működésben nyilvánuló számtalan mozzanatait csak jelezni is, most sem időnk sem terünk; hanem fentartjuk magunknak azzal jövő számunkban kimerítően foglalkozni.

Sinkay János.

(1801 — 1885.)

Még a mult hét derekán, szeptember hó 10-én ragadta ki a halál körönből a nagybecskerekeli és torontálmegyei ügyvédi kar Nestorát, Sinkay János, nyugalmazott uradalmi ügyészt, Torontálmegye és Nagy-Becskerek város bizottságainak virilis tagját. A boldogult, — noha a legutóbbi időkben teljes visszavonultságban élt, — egyike volt közéletünk azon veterán alakjainak, kinek nevét mindenki tisztelettel említi. S méltán: mert e név viselője fél századnál tovább működött a közéletben, az alapos szakképzettség és kifogástalanul becsülletes jellem fegyverével, s e felszázados működés közben nemcsak szülővárosának és új otthonának egész Torontálmegyének, nagyra

becsülését vívta ki; hanem e szűk hatáskörön túlterjedve, azok barátságával is dicsekedhetett, kik az ország sorsának intézésében vezérszerpepet játszottak, köztük a haza bölcsével Deák Ferenczével.

Egy ily messzire kihaló életpálya egyes mozzanatait a halál után is épügy a nyilvánosság elé tartoznak, — mint a hogy a boldogult egész élete a nyilvánosság előtt folyt és a közérdeknek szolgált. Közöljük azért életrajzát, — lapunk szűk teréhez mért terjedelemben.

Sinkay János született 1801-ben, Bács-megyei Zenta városában. A középiskolákat Kalocsán és Szegeden, a jogot pedig Győrben végezte, 1821-ben. Meg az iskola évek közben ismerkedett meg Deák Ferenczcel, kinek ifjkorában legközelebb álló, benső barátja, később pedig pártjának egyik legzubb tagja volt.

A censurát 1824-ben tette le, és ügyvédi pályáját a koronai kerületben kezdte meg. 1830-ban a padéi, 1833-ban pedig a Tiszahelyi uradalomnak lett ügyvéde, Torontálmegyébe azonban csak akkor költözött át, midőn 1838-ban a Nákó-féle Mária-földi uradalomnak, — akkoriban a legelőkelőbbek egyike — ügyészévé nevezetett ki. E közben azonban szülővárosával is folytonosan összeköttetésben maradt s annak közéletében is oly élénk részt vett, hogy jutalmul 1848-ban ott országgyűlési képviselővé is választották.

Hogy ügyvédi kitűnő hírnevének még a forradalmi zavarok sem ártottak mutatja, hogy közvetlenül annak lezajlása után István főherczeg tiszta-szt.-miklósi uradalmának is ügyésze lett; majd 1861-ben Caecionius gróf szombolyai uradalmának lett ügyésze, — a mely állásban kifejtett rendkívüli közhasznu működése eléggé ismeretes; s melyről csak 1877-ben, szemé világának gyöngülése folytán lépett vissza.

A boldogult halála — bár az emberi korunk csaknem végső határát érte, — a legszelebb körökben keltett őszinte részvétet. — Temetése, mely e hó 11-én történt, a legnépesebbek egyike volt, melyet Becskereken lattunk, s közelből és távolból sereglettek össze számos barátai és ismerősei a végtiszesség megadására.

A n.-becskerekeli ügyvédi kar testületileg jelent meg a temetésen s Kovách Ágoston, az elhunyt érdemeit ékes szavakban mellátó beszéd kíséretében tett le a koporsóra az egész kar nevében egy díszes virágkoszorút. Nyugodjék békével!

Hajniki Bobor Géza.

1835. szeptember 12-én, hajnali fel 3 órakor egy minden jóért, szépet és magasztosort melegen érző szív szünt meg dobogni. Hajniki Bobor Géza e napon és idő folyamában szolgáltatta át mulandó részeit az anyaföldnek, lelkét az örökké valóságban a Mindenhatónak. — A rokonszenv és barátság, mely e sorok íróját a boldogulthoz kötötte, egyetlen hamis adatot se kénytelen hozzáfűzni azon érdemek elősorolásához, melyekkel es élő birt, s melyeket maradandó emlékeül a halott visszahagyott.

A halhatatlanságnak is megvan költői része és a közéletben sokszor nemesebb lelkek nyugosznak, mint a pantheonban.

Bobor Géza T.-Becsen született 1844. évi szeptember 4-én, Zomborban és Szabadkán iskoláit kitűnő sikerrel bevégezvén, 1857-ben a hainburgi cs. kir. hadapród-intézetbe lépett, honnan a bécsujhelyi katonai akadémiába áttételtvén, onnan 1864. szeptember 1-én a cs. kir. 1-3 számú huszárezredhez mint hadnagy lett kinevezve. Ezen ezrednél az 1866-diki hadjáratban Olaszországban a custozai csatában és a dossobuonói ütközetben mint Pulz ezredes dandárnok parancsnokságát részvett. — 1868-ban löhadnagy lett. 1875-ben a 15-ik huszárezredhez lett áthelyezve, 1877-ben pedig a m. kir. honvédelvességhez, ahol 1878. évi november 1-én elsőosztályú századosná lett kinevezve. 1879-ben betegkedése miatt a szolgálaton kívüli viszonyba lépett.

A két ezredből, melyben szolgálatban állott, tisztársainak őszinte szeretetét és tiszteletét vitte magával a közéletbe, tartós és áldásos emléket hagyva vissza a legénység között is, kiket humanus bánásmódjával és igazságos eljárásával mindenkorra lekötöztetett.

Mint sokat utazott és sokat tapasztalt, sokat tanult, olvasott és tudományosan képzett ember, élte delének utolsó éveiben belésett abba az elzárkózó észlelődsébe, mely a magánosságban otthoniasban találja magát mint a lármas társaságokban, hol a vitákat jobbara nem a tudományos érdekek, hanem a szenvedélyesség és biaság provokálják.

Mint megbízottsági tag olykor megjelent a közgyűléseken, lelkéből örült minden a közügyet hatályosan érintő és emelő határozatoknak, de ő maga már nem vett részt a vitákban, csak egy meleg kézzorításban nyújtott elismerést a jelesebb szónokoknak.

A szerető anya, özvegyen maradt nő, testvérek és rokonok zokogva álltak körül a koporsót, mely egy elszállt nemes lélek porhüvelyét fedezte.

A fényes egyházi szertartással végzett eltemetés, melyen nagy számmal voltak jelen a megye katonai tisztikarának és polgári előbbkelőbbjeinek tagjai, a boldogult végkivánatahoz képest, katonai pompával eszközöltetett. Huszárok emelték a koporsót vállaikon az egyházig s onnét a családnak templom elatti sírholtjába.

Künn az egyház előtt egy huszárszázad adta meg, egykori bajtársuknak a végtiszteletet. A multidők kedves emlékeinek egész sora lebegett a már-már elköltözött lelke előtt,

mikor koporsója felett meg egyszer felhangzott a hajtotta a trombita harsogását, mely a világ legelső katonáit, nem ritkán csak a legdrágább áldozatok árán, kiviható dicsőség csarnokába vezeti.

Bodoky Lajos.

miniszteri tanácsos.

Hosszú szenvedés végett véget e közhasznu működésben eltöltött életnek.

Bár mindenkor szerényen visszavonulva, kimagasló elméleti képzettségével, a gyakorlat terén szerzett és megérett gazdag tapasztalataival s belátásával, a viaszabályozás és armentesítés terén a legutóbbi időkben letesült vagy kezdeményezett műveknek és alkotásoknak egyik főtényezője volt, s a ki legutóbb is a Vaskapu s a felső Duna nagy közgazdasági és nemzetközi jelentőségű szabályozásának vezérrelme volt.

Torontálmegye különösen és Delmagyarország általában hosszú időn át volt működésének színtere. Mint Bega-társulati főmérnök nagy része van e nagy szabályozási munkálatok végzett továbbá a Torontálmegyei helyvezetés-tervezése körül is, a mely iránt újabb időben elfoglalt magas és irányadó állásban is folyton érdeklődést tanusított.

Legyen könnyű a föld sokat küzdött és szenvedett porainak!

HIRHARANG.

*** Személyi hírek.** Kovách Lajos h. megyei aljegyző állásáról leköszönt. — Köny József tb. aljegyző saját kérelmére a n.-szt.-miklósi szolgabíróssághoz lett szolgálateltételre beosztva.

*** A honvédségi Ludovika akadémián rendszerezett** Lázár-féle alapítvány helyét ő felsége Vecsey Bélának, Vecsey István helybeli ügyvéd fiának; a gróf Nákó Kálmán-féle helyet pedig kis-zombori illetőségű Bene Gyulának adományozta.

*** A nagy-becskerekeli szöveteműhely** újabb megrendeléseket kapott Schaffer Antal apátlebános, Kuss Gyula mérnök urak és a nagy-becskerekeli városi körhész részéről. Ez utóbbi megrendelése mintegy 350 méter különféle finomabb és durvább lenváson, melynek értéke 250 frtra tehető.

*** Heti vásár.** A földmívelési-, ipar- és kereskedelmiügyi miniszterium felyő évi 47040. sz. rendeletével megengedte, hogy Nagy-Ósz (Trübswetter) községében minden szerdán heti vásár tartassék.

*** Nyugtázás.** Főtisztelendő Arányi Béla úr 12 frtot, tek. Méhes József úr pedig 2 frtot — összesen tehát 14 frtot ajándékozta a rongyosgyűletnek, mely összeget, hogy a r. e. pénztára számára átvettem, czennel nyugtatom. Rédl Ferencz, r. e. pénztárnok.

*** Pályázat ösztöndíjra.** A „Pau-lina“-fele két 100-100 frtos ösztöndíjra pályázat hirdetett. — Pályázhat a n.-becskerekeli főgymnasium bármelyik legalább jó bizonyítvánnyal bíró kath. tanulója. A folyamodvány a tanári testülethez czimzendő és melléklendő az iskolai bizonyítvány, családi iv és szegénységi bizonyítvány. — Pályázati határidő 1885. szeptember 20-a, mely napig bezárólag a folyamodványok alulirhoz benyújtandók. Később érkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek. — Kelt Nagy-Becskereken, 1885. szeptember 12-én. — Arányi Béla, főgymn. igazgató.

*** A bánáti ev. esperesség** e hó 16-17-én tartja évi rendes közgyűlést Temesvárott. Ekkor (t. i. szeptember 17-én) fog nagytt. Kramár Béla főesperes urnak, lelkész működésének 25. évfordulója alkalmából — az iskolák és egyházak rendezése s szervezése terén szerzett érdemei elismerése fejében, valamint lankadatlan hazafiai működése iránt érzett tiszteletük nyilvánításul — egy művészi kivitelű (Posner műintézetben készült) gyönyörű díszalumban ányujtatni az esperességi tisztviselők részéről. — Reméljük, hogy e szép ünnepély más tekintetben is méltó lesz e kiváló férfiú hokros érdemeire.

*** Földvétel.** B.-Szt.-György községe mint erkölcsi testület megvette az ittvárnoki uradalomtól azon, mintegy 800 holdnyi birtoktestet, mely a b.-szt.-györgyi határszomszédságában, az ittvárnoki hidtól a mellenczei határig és Ittvárnok községig terjed, holdenként 160 frtot. A vételért 55.000 frt tehernek, mely egy az osztrák-magyar banknál fölött 34 és fél év alatt törlesztendő kölcsönből áll, átvételével és egy 70.000 frtos községi kölcsönnel akarja a község fedezni. A vonatkozó határozatok most allanak törvényhatósági jóváhagyás alatt.

*** A gazdasági egyesület** kiköltött tagjai e hó 9-én rándultak ki a bacs-megyei pusztá-pékiai kendertelep megtekintésére és tanulmányozására.

*** Tüzesetek.** Uoibb időben ismét következő tüzesetek lettek bejelentve. Csökán, aug. 14-én legett Hornyák János kárára 1 buzakal. Katalinfalván, aug. 17-én Prokile József kárára szintén egy buzakal; az Öregfaluhoz tartozó Boldurúren aug. 27-én Vég Károly kárára 4 kazal szalma; szintugy Szleueson, szeptember 5-én Bozsin György kárára. Stanád községében aug. 15-én Pollák S. Sándor kárára egy 2000 frt értékű meghaladó és biztosítva volt buzakal.

*** Rendőri hírek a megyéből.** Rablás. Fekete István debeljácsi lakos s Jarkovác és udini utvonalon, Zsim Csuzár tomasováci lakos által meglátogatván —

nyser felhang-
gását, mely a leg-
sán csak a leg-
vható dicsőség

s.
soa.
get e közhasznu

visszavonulva,
vel, a gyakorlat-
zdag tapasztala-
bályozás és ar-
lökben létesült
k és alkotások
a ki legelőbb
nagy közgazda-
szabályozása-

és Délmagyar-
vult működé-
ulati főmérnök
zasi munkát
zabásu munká-
ntálmegyei hel-
p, a mely iránt
irányadó álla-
nusított.
at küzdött és

v.
ovách Lajos h.
znt. — Rónay
ére a n.-szl.
szolgáltatással

ovika aka-
t Lázár-féle
csey Belának,
fianak; a gróf
g kis-zombori
nyozta.

ki szövé-
léseket kapott
ss Gyula mér-
városi kórház
lése mintegy
b és durvább
frtra tehető.
velési-, ipar-
um folyó évi
ngedte, hogy
eben minden

endő Arányi
zsef úr pedig
t ajándékoz-
szeglet, hogy
item, ezennel
pénztárnok.

ra. A „Sta-
apholcz Pau-
zöldnyira pa-
a n.-becskere-
galább jó bi-
tanulója. A
ez czimzendő
livány, családi
— Pályázati
mely napig
írthoz benyuj-
módványok fi-
lt Nagy-Becs-
én. — Arányi

rennég e hó
gyűlést Te-
er 17-én) fog-
árnak, lelkesi
almából — sz-
s szervezőse
ése fejében,
kódése iránt
— egy műl-
ében készült
az esperességi
ljk, hogy e
s mellő less
ez.

örgy községo
az itvarnokl
holdnyi bir-
ri határszom-
a mellenczei
erjed, holdn-
000 frt teher-
gyar banknál
esztendő köl-
70,000 frtos
szég fedezni.
allanak tör-

ület kiköl-
ki a bacs-
ep megtekin-

időben ismét
entve. Csókán,
ános kára 1
17-én Prokle
uzakazal; as
n aug. 27-én
alma; szintugy
ozsin György
15-én Pollák
értéket meg-
zal.

megyéből.
csai lakos a
Zsim Csuzár
adtalván — a

nála volt kenyér, dohányzacskó és 2 frt kész-
pénztől megfosztott. — A tettes a bíróság-
nak a bűnjellel együtt átadott. — Em-
berölés. Spencz Ferencz kertész n.-gájai
lakos mult hó végén reggel 4 órakor 3 egyént
gyümölcsöslapson ért s megállításukkor azok
egyike egy ölmos bottal a kertész fejére
ütött; Spencz kapva fegyverét s ez illetőt
agyon lötte. A meghalt egyén neve Maximó-
vits Gyika. A tettes letartóztatva a bíróságnak
átadott. — Halált okozó súlyos testi
sértés. Mancsu György, Sorgyin György,
Zesztrian Steva és Zesztrian Iliá potrovszóló
lakosok letartóztatva azért, mivel ugyanottani
Baltván Györgyöt botokkal annyira elverték,
hogy az 30 órai szenvedés után meghalt. A
tettesek a bűnjellel együtt a bíróságnak
átadottak. — Halált okozó súlyos testi
sértés. Brankovics Pája szelinti lakost ugyan-
ottani Bába Toma mezei ör kukorica lapson
érte s ezért rea lött, minek következtében az
6 órai szenvedés után meghalt. Nevezett tettes
a bíróságnak átadott.

* A Gyertyánffy család tulaj-
donát képező gyérl birtoknak,
önálló puszta jellege kérdésé-
ben, a belügyminister folyó évi 39,756. sz.
a következő elvi jelentőségű rendeletet
bocsátotta ki Torontálmegye közönségéhez: A
megye törvényhatósági bizottságának 1884.
szeptember 22-én és folytatva tartott köz-
gyűlésében 1036. sz. a. kelt határozatát, mely
szerint Gyertyánffy László, János, Ferencz és
Kálmán gyérl földbirtokosoknak Gyér közsé-
hez tartozó 2536 hold területű Nagy-Hodáj
nevű földbirtok önálló, azaz Gyér közsé-
hez csupán közigazgatási tekintetben csatolt
pusztául lón megállapítva, az ez ellen Gyér
község képviselő testülete által közbevetelt
felebbezés következtében felülvizsgálva, a
felebbezéssel megtámadott fentjelölt határo-
zatnak feloldásával, a szóban levő földbirtokot
Gyér község határa kiegyesztő részül kimon-
dandónak találtam; mert a birtokosok részéről
nem igazoltattak az, hogy azon földbirtok,
melynek önálló puszta jellegét vitatják, egy
a községi határról saját határjelével elkülö-
nített önálló területet képezne vagy képezett
volna, továbbá, hogy az a Gyér volt urbéres
községben akár egyezkedéssel, akár bírói
úton végbentem urbíri rendezésbe belevonva
nem volt azon okból, mert mint oly terület,
melyen urbéres viszony nem létezett bele nem
vonathatott; ezenkívül mert az adománylevél
szerint a többi közölt Gyér is adományoz-
tatott s ugyanakkor s ugyanazzal azon föld-
terület, mely Nagy-Hodáj néven nevezetik a
nélkül, hogy az adománylevelben a N.-Hodáj
nevű terület mint külön adomány tárgy, mint
praediális jellegű terület megnevezve előfor-
dulna, mely körülmény tekintettel arra, hogy az
maguk a folyamodók birtokosok is elismerik
azt, hogy Gyér község hajdan urbéres köz-
ség volt, igazolni alkalmas azt, hogy a Nagy-
Hodáj név dűlőnévvel nem egyéb, s hogy az
azon névvel jelölt terület a volt urbéres köz-
ség határából kivált majorsági birtoknál nem
egyéb; ugyanezt még a telekkönyv is igaz-
olhatja, melyben a Nagy-Hodáj terület a
község határában van felvéve s még a pusztá
elnevezéssel sincs megjelölve, hanem egy-
szerű dűlőként van felmutatva, sőt maguk a
folyamodók által felmutatott térkép is nem
egy Nagy-Hodáj nevű önálló puszta, hanem
Gyér birtoknak, melyen urbéri viszony állott
fenn, a térképe.

Meghívás.

A torontálmegyei háziiparegye-
sület f. hó 28-án d. u. 4 órakor a megye-
sület nagytérben az évi közgyűlést fogja
megtartani.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitóbeszéd;
2. A központi választmány, a pénztáros
és a számvizsgáló bizottság jelentése.
3. E jelentések fölötti határozathozatal.
4. Évi költségelőirányzat.
5. A szövetőtanmühely felügyelő bizottsá-
gának megalakítása.
6. A kir. ipari felügyelő előterjesztése a
szövetőtanmühelynél behozandó átalakítások tár-
csában.
7. A katalinfalvi rendes tagok kérvénye.
8. A nagy-becskereki szövetőtanmühely
termelvényeinek bemutatása.

Midőn az egyesület tagjait ezen gyűlésre
teljes tisztelettel meghívni szerencsések va-
gyunk, egyszersmind kérjük a t. tagokat, hogy
azon minél nagyobb számban megjelenjen szí-
veskedjenek.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi szeptem-
ber hó 13-án.

A torontálmegyei háziiparegye-
sület elnöksége.

Meghívás.

A „Torontálmegyei gazdasági egyesület”
igazgató-választmányának t. tagjait van sze-
rencsém a f. évi szeptember hó 19-én d. u.
4 órakor N.-Szt.-Miklóson a „Fekete sas”
vendéglő helyiségében tartandó rendkívüli ülésre
teljes tisztelettel meghívni és megjelenésre
felkérni.

Tárgyak:

1. Taglétszámi változások;
2. A f. hó 20-ki n.-szl.-miklósi rendkiv.
közgyűléstárgyainak előkészítése s ennek kap-
csán a n.-szl.-miklósi gazdakör szervezeti
szabályainak átnevezése;

3. Beadványok és jelentések;
4. Esetleges indítványok.

Nagy-Kikindán, 1885. évi szeptember hó
13-án.

Zombori Rónay Ernő,
igazgató alelnök.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Temesmegye főispánja mint
író. Ormos legújabb művéről a „Délmagyar-
országilapok” tárczájában ismerte meg „Vissza-
emlékezésekről” az egész fővárosi sajtó egy-
hangú elismeréssel emlékezik meg. A mű tel-
jes címe: „Visszaemlékezések, írta Ormos
Zsigmond. Megjelent Temesvárott, a Magyar
Testvérek könyvnyomdájában. Ormos Zsigmond
Temesmegye főispánja, sokszor írt művelődési
kérdésekről, legtöbbször képző művészetekről,
melyek iránt szenvedélyesen érdeklődik s
melyekért műszeretete sok áldozatot is hozott.
Egész könyvet írt az Eszterházy-fele kép-
tárról szintén, mikor az még Bécsben volt.
Sokat utazott, tanulmányozta a külföldi kép-
tárakat, s utjában jelentékeny gyűjteményt
szerzett festményekből, rajzokból, metszetek-
ből stb. A „Visszaemlékezések” e gyűjtemény
ismertetésén alapulnak, de voltaképpen műtör-
ténelmi részeket, képtárak és nagymesterek
ismertetését foglalják magukban. — A szerző
visszaemlékezik utazásaira, benyomásaira, a
birtokába jutott művek megszerzésének kör-
ülményeire. Fogékony és hevíül lélekkel ír
a művészetekről és olvasóit is fölmelegíti. Nem
kritikus, inkább gyönyörködik, mintsem íté-
l, de meg van törekvése, hogy hasonló, hogy
tanulást nyújtson, s a művészetek történe-
méről, nagy művészek életéről, irányáról és
hatásáról megismertessen. A „Visszaemléke-
zésekből” most az első kötet hagyta el a
sajtót, és ez kizárólag Velenczéről, illetőleg
Velencze képtáiról, műemlékeiről, szobrai-
ról és a velenczei festészeti iskoláról szól.
Mindenesetre még több kötet is fog követ-
kezni, mert Ormos sokat időzött Olaszország-
ban és Németországban. Németországi utjáról
„Utazási emlékek” cím alatt hat kötetes
munkát írt. A „Visszaemlékezések” egészen
az olaszországi utnak és tapasztalatoknak szen-
teltek. A teljes mű végén fogja közölni Ormos
saját gyűjteményének katalógusát.

A „Vasárnapi Ujság” szept. 13-iki száma a
következő tartalommal jelent meg: Szentgyörgyi Imre
igazságügyi államtitkár. — Budapest. (Kötemény.) Re-
vizky Gyulától. — Homokból font kötelék. (Regény.)
A tatár kán dulácskájára. Történeti adoma. P. Szath-
máry Karolytól. — A kiállítás krónikájából. — Sándor
Mátyás. Verne Gyula regénye. — Egyeleg. — Pozsega.
— A magyar kikötőváros. — A Karolina szigetek. —
Lengyel vendégek. — Az országos kiállításról. — Iro-
dalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. —
Mi újság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Szerkez-
tői mondanivaló. — Heti naptár. — Képek: Szent-
györgyi Imre. Koller Károly fényképe után. — Képek
Fiuméből. (11 kép.) — Sándor Mátyás. — Homokból
font kötelék. — A Karolina-szigetek. — Pozsega.

A „Vasárnapi Ujság” előzetési ára negyedrétre
2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. —
Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatásában (Buda-
pest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes
Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-
évre 1 frt.

KÖZGAZDASÁG.

N.-Becskerek, 1885. szeptember 16. án.

„A mezőgazdasági válság kérdése”
cím alatt megjelent Dr. Gaal Jenő, or-
szággyűlési képviselő tollából azon 131
lapra terjedő munkát, mely a folyó évi
október hóban tartandó gazdasági con-
gresszuson a tanácskozás egyik részét
fogja képezni. Mult számunkban már
megemlékeztünk azon két kérdésről,
melyet a congresszus tárgyalni fog. A
szerző az érintett füzetben mint előadó
az első kérdéssel nagy részletességgel
és alaposan foglalkozik. Kimutatja a
tengerentúli és az európai nyerstér-
méllel foglalkozó államok termelését s
az ezek által előidézett verseny követ-
keztében azon eszközöket és módokat
tárgyalja, melyek által a verseny ve-
szélyességét magunktól elháríthatjuk. Ki-
terjeszkedik e tekintetben az állam, a
társadalom és az egyes mezőgazda fel-
adataira, a Nyugat-Európában felmerült
védmámos irányzatokra, valamint a köz-
ép-európai államoknak a versenyenyl
szemben követendő nemzetközi eljárás-
saira és alkotásaira.

Ez érdemes munkára hívjuk fel ér-
telmes gazdáink figyelmét, mert számtalan
utbaigazítást nyújt arra nézve, hogy a
nyersterményeknek kárunkra megváltozott
világforgalmi viszonyai következtében
mily arányok és módok szerint üzzük
gazdaságunkat.

De álljon itt a szerző kutatásainak
végeredménye, melyekből gazdáink azon
meggyőződést meríthetik, hogy a ha-
gyományos patriarchalis mező-
gazdasági üzem korszakának
nálunk meg kell szűnni és helyét
kell engedni az intenzív gazdálkodásnak,

melynek követése nélkül anyagi fenn-
állásunk veszélyeztetve van.

A szerző legvégül ekként nyilat-
kozik:

1. „A tengerentúli országok és
ezekeihez hasonló viszonyok közt levő
államok nyers termelésének versenye
fejlődni fog, és nincs kilátás arra, hogy
ezen verseny már a közelebb jövőben
előidézni mai veszélyességének termé-
szetes ellensúlyozását; hanem az —
habár talán koronként némi visszaesések
mellett — be nem látható időköz nem-
csak mai erejével jelentkezni, de még
folyton erősödni is fog.”

2. „Az állandó versenykilátásokkal
szemben létesíteni kell a termelés főágai
közti a helyes arányokat; a mezőgazda-
ságot pedig oda kell fejleszteni, hogy a
termelő szabad akaratának lehetőleg alá-
vetett iparszerű és üzleties magasbrendű
foglalkozás legyen, melynél a cultura a
verseny fokozásával lépést tartván, ezt
folyton ellensúlyozhassa. A haladás esz-
közzeit a szakértelem és a munkaerők
fejlesztése a megfelelő tőke befektetés,
a helyes munkafelosztás és munkaegye-
sítés és minden létező termelési, társa-
dalmi és állami tényező kellő viszonyba
hozott, czélutudatos, tervszerű felhaszná-
lása képezik.”

3. „A verseny tulerős fellépésével
szemben a termelőnek minden erejét
össze kell szedni, hogy a gazdasági
technika mai haladását megértvén, azt
mielőbb hasznosíthassák. Oda kell töre-
kedniök, hogy a legjobb vetőmagok
megválasztása, a leghelyesebb trágya-
kezelés és legcélszerűbb gépek, munka-
eszközök és eljárások által a gazdalko-
dás eredményét szaporítsák, de egyuttal
az így elért többletet kedvező viszonyba
tudják hozni annak szükségkép felmerülő
költségtöbblettel. Társlunok kell min-
den tén, hogy érdekeiket közösen óv-
hassák meg. A kisebb gazdákra a nagy
és közép birtokosoknak a legtöbb helyen
közvetlenebb befolyást kell gyakorolni,
mint eddig.”

A rendkívül érdekes előadói munkát
végül a Lajtantúli részekkel kötendő ke-
reskedelmi és vámszövetkezeti módozatai-
val és feltételeivel, azonkívül a közép-
európai államoknak a tengerentúli gabona-
versenyenyl szemben követendő nemzet-
közi feladataival foglalkozik, és részben
ezen államok nem vámszövettségét, ha-
nem a kereskedelmi szerződések utján
való védekezést ajánlja.

A magyarországi pénzügy-
terek országos értekezlete ügyé-
ben is újabb mozzanatot jegyezhetünk fel,
a mennyiben a budapesti előkészítő bi-
zottság már szétküldött azon alapsza-
bálytervezetet, mely a tanácskozás alap-
jául fog szolgálni. A tervezet szerint a
felállítatni javasolt „magyarországi pénz-
intézetek központi képviselőte” csupán
egyleti, érdekképviseleti jelentőséggel bír;
és ugy látszik, hogy a mozgalom élén
álló intézők egyelőre elállottak azon ere-
detleg indítványozott czélból, hogy a vi-
déki pénzügyintézetek részére oly központi
pénzügyintézet alapíttassék, mely a visszle-
számítolási igényeket nagyobb mérvben
felkarolná, és a feles viéki betétek gyü-
mölcsösztetéséről is gondoskodnék.

Idő iktatjuk a tervezet 1. és 2. §§-ait,
melyekből az érdekelt körök az alapítandó
egyesület czélja felől kellő tájékozást szer-
zehetnek.

1. §. A magyarországi hitelintézetek
a hitelügy és a takarékoság fejlesztése
czéljából „A magyarországi pénzügy-
terek központi képviselőte” név alatt, egye-
sület alakotnak. Az egyesület székhelye
Budapest.

2. §. Az egyesület czélja: a hitel-
ügy és különösen a magyarországi hitel-
intézetek fejlődését, ügymenetét figyelem-
mel kísérni, az intézetek érdekeit támog-
gatni és képviselni.

Ezen czél elérésére:

a) Képviselet az egyesület az összes
és egyes intézetek érdekeit a szükséges
módon a kormányval, hatóságokkal és
intézetekkel.

b) Statisztikai teendőket végez, a
mennyiben adatokat gyűjt a bel- és kül-
földi hitelügy állásáról és fejlődéséről és
azokat statisztikai kiadványokban közzé-
teszi. Az intézetek alapszabályait, évi
jelentéseit és forgalmi kimutatásait, mér-
legeit, havi kimutatásait, körleveleit be-
kéri és nyilvántartja; azokról megkere-

ésre hatóságoknak és egyes intézeteknek
kiadványokkal szolgál. —y. —a.

A budapesti tenyész-szarvas-
marha kiállítási jury-je a következő
díjakat ítélte oda: I. Nagy díszok-
levél: a) hazai fajok: 1. Gróf Almássy
Kálmán, Sarkad. 2. Gróf Festetics Tasz-
ziló, Balaton-Szt.-György. 3. Az eszter-
gomi érsekség, Esztergom. 4. Gróf Cse-
konics Endre, Zsombolya. b) Nyugoti
fajok: 5. Vasmegegyi gazd. egyesület,
Szombathely. 6. Gróf Nádasdy Ferencz,
Nádasd-Ladány. II. Tiszteletdíjak:
a) hazai fajok: 1. Br. Sennyey Lajos,
Páczin 2000 frt. értékben. 2. Szunyogh
Szabolcs, Esztár, 1000 frt. értékben.
b) Nyugoti fajták: 3. Thonet testvérek,
Nagy-Ugrócz, 1000 frt. értékben. III.
Pénzdíjak: a) hazai fajták: 1. Voj-
nits Simon, Szabadka, 500 frt. 2. Br.
Flódnig Adolf, Alattyá, 500 frt. 3.
Vojnits Sándor, Szabadka, 400 frt. 4.
Szunyogh Szabolcs, Esztár, 300 frt. 5.
Gr. Széchenyi Pál, Lábod, 200 frt. 6.
Br. Rédl Lajos, Rasztina, 200 frt. 7.
Vojnits Jakab, Szabadka, 200 frt. b)
svájci piros tarkák: 8. Messkircheni
gazd. egyesület, 1000 frt. 9. Forster
Géza, Czonzóháth, 500 frt. c) Kuhlndi
fajok: 10. Kuhlndi gazd. egyesület,
Neutitschein, 300 frt. d) pinsgauiak:
Feischner Lipót, Szt.-Johanni (Tyrol),
600 frt. 11. Hochfilzer Oszwald, Tullner-
bach, 400 frt. e) borzderes fajok: 12.
Gr. Carpine uradalma, Streitdorf, 1000
frt. 13. Oberacher János, Spornstein,
500 frt. f) lapályi fajták: 14. Gr. Sza-
páry Géza 500 frt. 15. Br. Wodiáner
Mór, Komjáth, 300 frt. IV. Kiállítási
nagy érem: a) hazai fajok: 1. Jámbor
Ferencz, Debreczen. 2. Szunyogh
Szabolcs, Esztár. 3. Örg. Pallavicini
Sándor, Algyő. 4. Mailath József, Per-
benyik. 5. Gr. Csekonics Endre, Zsom-
bolya. 6. Báro Puthon Leopolda, Kis-
Szállás. 7. Gr. Pejacsevics Péter, Ruma.
8. Br. Sennyey Pál, Bély. 9. Debreczen
város törvényhatósága. 10. Pfeiffer K.
és B., Eszék. 11. Br. Rédl Lajos, Rasz-
tina. 12. Zirczi apátság, Előszállás. 13.
Agricola bérnökség, Kapuvár. 14. Gróf
Széchenyi Pál, Lábod. 15. Vojnits Jakab,
Szabadka. b) piros tarka fajok: 16. Bé-
kesmegegyi gazd. egylet, B.-Csabán. 17.
Gr. Széchenyi Tivadar, Felső-Lendva.
18. Bajor Lajos herczegnő urad., Sárvár.
19. Karsai Albert és Vilmos, N.-Telek.
20. Freystädter Vilmos, Kaposvár. 21.
Gr. Szirmay György, Szerencs. 22. Ber-
nath Dezső, Magyar-Tarnócz. 23. Báro
Wenckheim Victor, P.-Kamut. 24. Tau-
binger Agoston, N.-Tőre. 25. Ordódy
Pál, Bagota. 26. Harkányi Frigyes, P-
Ujvilág. 27. Justh György, Neczpál. c)
borzderesek, lapályi és egyéb
fajok: 28. Gazdasági szövetkezet, Ster-
zing. 29. Haszonmarha kiviteli részvény-
társaság, Silcz. 30. Légrády Károly,
Budapest. 31. Gr. Breuner Agost, Pilis-
Maróth. 32. Gr. Schönborn-Buchheim
Ervin, Munkács. 33. Bajor Lajos her-
czegnő uradalma, Sárvár. 34. Gr. Sza-
páry Géza. 35. Gazdasági kör, Brunnec.
36. Esztergomi érsekség. V. Közre-
működési érmek: 1. Szkala Károly,
József főherczeg kisjenői uradalmában.
2. Márki Imre, gr. Almássy Kálmánál.
3. Kern Agoston, Keszthely, gr. Feste-
tich Taszilónál. 4. Molnár István, Bal-
maz-Szt.-György, gr. Festetics Tasziló-
nál. 5. Szilárd János, Esztergom, érseki
uradalmi igazgató. 6. Bezuk Lajos,
Zsombolya, gr. Csekonics Endrénél.
7. Bertalan Balázs, Ruma, gr. Pejacsevich
Péternél. 8. Gyulassy Gyula, Kapuvár,
az Agricolá-nál. 9. Szűcs Mihály, De-
breczen város gazdaságában. 10. A ka-
muti pusztá intézője, gr. Wenckheim
Viktornál. 11. Az ugróci uradalom ve-
zelője, Thonet testvéreknél.

Felelős szerkesztő: **Lauka Gusztáv.**
Főmunkatárs: **Dr. Orsó Mátyás.**

VASUTÜGYEK.

(Bajor-osztr. magy. kötelék.)
Folyó hó 15-én a fentvezetett kö-
telék díjszabás III. rész 1. füzetéhez a
IX. pótlék jelenik meg, mely gabona,
malata, hüvelye vetemények, örlemények
és olajvetemények számára mérsékelt díj-
tégeket tartalmaz. Ezen pótlék megje-
lenésével a földijszabás és eddig érvényes
pótlékaiban foglalt gabona, malata stb

szállítására szóló díjtételek hatályon kívül helyeztetnek.

A pótlék példányai az érdekelt igazgatóságok útján szerezhetők meg.

(Thüringiai-szász-m. köteleki forgalom.)

Folyó évi szeptember 1-je óta érvényes szász-magyar kötelek díjszabás II. rész 1. füzetében és a II. rész 4. füzetében, Gera, Lipcse, Plagwitz, Lindenau, Weida és Zeitz állomások részére foglalt díjtételek a B. tétel alatti rövidítési díjakkal együtt, az erfurti kir. vasútgazgatóság hasonló fenti versenyállomásaira, mely utóbbiak számára az 1880. évi január

1-től érvényes thüringiai-szász-magyar kötelek díjszabás II. és IV. részeiben áruk stb. szállítására, illet. használt üresen visszaszállítandó zsákokra nézve díjtételek foglalvák, ezentul további intézkedésig alkalmazásra kerülnek.

A mennyiben ezáltal felleltek díjtételek is lépnek életbe, az eddig érvényesek, még f. évi október 20-ig maradnak hatályban.

(Dólnémet vasuti kötelek.)

Folyó évi október 1-én a fentnevezett kötelek díjszabás III. rész 2. füzetéhez a II. és III. pótlék fog megjelenni,

mely Vaszar és Weingarten állomások felvételét, árfolyam rövidítési táblázatokat és a betárolási határozományok kiegészítését tartalmazza. — Ezen pótlék példányai az érdekelt igazgatóságoknál megszereshetők.

(Osztr.-magyar-román vasuti kötelek.)

Az osztr.-magyar-román kötelek számára 1882. évi november hó 1-től érvényes díjszabás, I. II. és III. rész a hozzá kiadott összes pótlékekkel együtt f. évi október hó 1-én érvényben kívül helyeztetik és helyette egy új, I. II. és III. részből álló díjszabás léptetik hatályba.

— Az új díjszabás I. része az áruforgalomra szóló általános határozományokat (üzletszabályzat póthatározományokkal, általános díjszabási határozományok árúszámlázás stb.) a II. rész osztr. állomások és a III. rész magy. állomások, továbbá, Bécs, Marchegg, Oderberg, Teschen és Trynitz forgaloma egyrészt és román állomások forgalmára másrészt díjszabási táblázatokat tartalmaz.

Az új díjszabás példányai a részes vasutaknál, és különösen a szab.-osztr.-magy. államvasut társaság igazgatóságánál (Terézkört 52. szám) szerezhetők meg.

H I R D E T É S E K.

5344. sz. kig. 1885. (400—3.3)

Arlejtési hirdetmény.

Torontál-megye alispánja f. é. 1878/85 számú intézkedéssel, a t.-becsei-beodrai utat átvezető feletti fa-híd felépítésének biztosítása céljából arlejtést rendelvén el, az alulírt szolgabíró hivatalos helyiségében f. é. szeptember hó 20-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Ezen híd építésére engedélyezett költség összege 1122 frt 16 kr.

Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint a verseny-lárgyalásra 5%-os bant-pénzzel ellátva megjelenjenek, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen bélyegezve, valamint 5—os bant-pénzzel ellátva az arlejtést megelőző napig ugyancsak alulírt szolgabíróhoz benyújtják.

A zárt ajánlatokban fennebb jelzett költségből leendő %-os árleengedés úgy számokkal mint betűkkel világosan kiírandó, úgy szintén kitüntendő abban, hogy vállalkozó az építés helyi körülményeit, annak feltételeit s. a. t. teljesen ismeri s azoknak magát aláveti.

A hidépítési munkálatoknak mérete, költségvetése, az általános és részletes feltételek a hivatalos órákban mindenkor betekintheők.

T.-Becsen 1885. augusztus hó 28-án.

Tallian Emil,
szolgabíró.

2068. sz. p. 1885. (438—1.1)

Arverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tételik, hogy Adamovits Sándor, újvidéki vjhajtó javára, Jéfitts György, mosorini vjhajtó javára, szenedő tulajdonként lefoglalt különféle olaj, 200 liter petroleum, 1 kocza disznó, 8 malacz, 100 liter rum, 1 hordó keményítő, 12 süveg cukor, 1 bödön zsír és 12 drb kalmukból álló ingóság 1885. évi szeptember hó 26-án, d. e. 2 órakor, vjhajtást szenedő lakásán készpénz fizetése mellett bíróság el fog árvereztetni.

Kir. jbróság Titelen, 1885. aug. hó 17.

Kir. aljárásbíró.

2244. sz. polg. (436—1.1)

Arverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tételik, hogy Miklusevits Katalin, titeli lakos végrehajtó javára, Spiry János, titeli lakos vjhajtást szenedő tulajdonként lefoglalt különféle szobai butorok, hordók, 12-éves paripa pej ló, 3 levagni való ökör és 2 lóra való szerző, egy jó, másik rossz karban, és egy fatengelyu kocsiából álló ingóság 1885. évi szeptember hó 30-án, d. e. 8 órakor, vjhajtást szenedő lakásán, készpénz fizetése mellett bíróság el fog árvereztetni.

Kir. jbróság Titelen, 1885. szept. hó 6.

Kir. aljárásbíró.

5436. sz. kig. 1885. (412—3.3)

Pályázat.

Zsombolya községében lemondás folytán üresedésbe jött 300 frt évi fizetéssel javadalmazott egy községi irnoki állás betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen felszerelt és bélyegzett kérvényüket hozzám f. é. szeptember hó 15-én d. u. 3 órakor fog Zsombolyán a község-házán megtartatni.

Zsombolyán, 1885. augusztus hó 23-án.

Belitska Béni,
szolgabíró.

5483. sz. kig. 1885. (433—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Szaján községben szervezett és torontál-megyei törvényhatósága által jóváhagyott 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomásra ezennel pályázatot kiíratik. Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, hogy a kellően felszerelt folyamodványukat f. évi szeptember hó 26-ig, mint a választást megelőző napjáig, hozzám betérjesztetni.

N.-Kikindán, 1885. évi aug. hó 29-én.

Bakalovich József,
szolgabíró.

2059. sz. p. 1885. (437—1.1)

Arverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tételik, hogy Popovits Eufemia, titeli lakos vjhajtó javára, Maties Jéfta és Perszida, titeli végrehajtást szenedő tulajdonként lefoglalt 60 kereszt luza, 28 kereszt zab és 1/2-éves malaczból álló ingóság 1885. évi szeptember hó 26-án, d. e. 8 órakor, vjhajtást szenedő házában készpénz fizetése mellett bíróság el fog árvereztetni.

Kir. jbróság Titelen, 1885. aug. hó 24.

Kir. aljárásbíró.

9766. sz. 1885. (439—1.1)

Arlejtési hirdetmény.

A szegedi kir. jbróság-gazgatóság közhírré teszi, hogy f. évi szeptember hó 21. napján, d. e. 10 órakor, Szőreghen a kincstári ispánság hivatalos helyiségében az osztr. és csatádi kincst. koresmaépületek, valamint a nagy-jocsai róm. kath. templom tatarozása iránt 86 frt 80 kr., 227 frt 44 kr. és 15 frt 84 kr. kikialtási árral, továbbá Ujpecsen ugyan a kincst. ispánság hivatalos helyiségében f. évi szeptember hó 21. napján, d. e. 10 órakor, az upécsi vásárbódé, a dinyási, szerb-szent-mártoni, csebzai, jánosföldi kincst. koresmaépületek, ugyszintén a jánosföldi keltjartu száraz malom tatarozása iránt 108 frt 70 kr., 74 forint 11 kr., 88 frt 17 kr., 173 frt 57 kr., 87 frt 11 kr. és 659 frt 41 kr. kikialtási árral, végre N.-Beckereken a kincst. ispánság hivatalos helyiségében f. évi szeptember hó 22. napján, d. e. 10 órakor, a titeli kincst. hidepület, valamint a titeli 44., 49—50., 53. és 94. sz. kincst. épületek tatarozása iránt 52 frt 13 kr., 65 frt 38 kr., 174 frt 19 kr., 20 frt 86 kr. és 33 frt 73 kr. kikialtási árral írásbeli zárt ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános arlejtés fog megtartatni. — Arlejténi kívánók felhivatnak, hogy a jelzett arlejtési versenyhez 10% bant-pénzzel ellátva megjelenjenek, vagy zárt írásbeli ajánlataikat, melyek 50 kros bélyeggel és szintén a kikialtási ár 10%-ával egyenlő bant-pénzzel látandók el, az arlejtés megkezdéseig az arlejtő bizottságnál nyujtsák be. Közlebbi feltételek alulírott jbróság-gazgatóságnál, valamint a fennebb említett ispánságoknál naponként megtekintheők. — Szeged, 1885. évi szept. hó 10-én.

M. kir. államjbróság-gazgatóság.

3003. sz. ki. 1885. (434—3.2)

Arlejtési hirdetmény.

Torontál-megye ites alispáni hivatala f. évi aug. hó 27-én 20131. sz. a. kelt rendelettel a Szerb-Szt.-Márton és Magyar-Szt.-Márton községek közötti vicinális uton roszkodó állapotban lévő fahíd helyreállításának biztosítása végett arlejtést rendelt el, mely alulírt szolgabírói hivatalnak helyiségében Párdányban 1885. évi október hó 1-én, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség összeg 1923 frt 91 kr.

Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen verseny-lárgyalásra 5% bant-pénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen felszerelt 50 kros bélyeggel, valamint 5% bant-pénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állam-papirokból) az arlejtést megelőző nap, vagyis f. évi október hó 3-ig, d. e. 12 óráig ide nyujtsák be. E határidőn túl érkező ajánlatok felbontatlanul fognak az illetőknek visszaadatni.

Az ajánlatban a fenti költségből leendő %-os árleengedés számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építési helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket teljesen ismeri és azoknak megát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő hidépítési munkálatoknak előméréte, költségvetése, arlejtési, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája, az alulírott szolgabírói hivatalnál megtekintheők.

Kelt Párdányban, 1885. évi szept. hó 3.

Torontál-megyei párdányi
szolgabírói hivatala.

3118. sz. 1885. (440—2.1)

Pályázat.

Szerb-Szent-Peter-Szerb községében lemondás folytán üresedésbe jött 400 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomásra Szerb-Szent-Peter-Szerb község-házán választás útján leendő betöltésére a határidő f. évi október hó 2. napjának, reggeli 8 órára tuzetik ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz nyujtsák be.

Perjámos, 1885. évi szept. hó 9.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

5562. sz. kig. 1885. (435—3.2)

Pályázat.

Lemondás következtében megürrt kumáni körörségi állomásra — mellyel Kuman község részéről 650 frt és Tarras község részéről 150 frt évi javadalmazás, vagyonszobaknál 50 kr. s közép osztállyal 20 kr. látogatási díjak vannak összekötve — a pályázat ezennel kiíratik.

Miről pályázni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az 1871. évi XVII. törv. cz. értelmében kellően felszerelt folyamodványokat, melyben egyttal hiteles bizonylattal beigazolni tartoznak, hogy a szerb nyelvet bírják, az ez évi szeptember hó 30-án, d. e. 8 órára, a kumáni község-házához kitűzött választási hatánapot megelőzőleg az alulírott szolgabíróshoz mutassák be.

Tör.-Becsen, 1885. évi szept. hó 1-én.

Tallian Emil,
szolgabíró.

5485. sz. kig. 1885. (399—3.3)

Pályázat.

Bocsár községének m. é. november hó 15-én 46. sz. a. kelt azon határozata, mellyel egy 300 frtnyi fizetéssel egybekötött községi irnoki állást szervezett, a teljes megyelörvényhatósági bizottságnak 58. kgy. 1885. számú határozatával megerősített, minek folytán fent érintett irnoki állásra ezennel a pályázat azzal hirdettetik ki, hogy arra pályázni szándékozók kellően felszerelt folyamodványukat legkésőbb folyó évi szeptember hó 20-ig alulírt szolgabíróshoz terjesszék be.

Kelt N.-Kikindán, 1885. aug. hó 28-án.

Bakalovich József,
szolgabíró.

Eladási hirdetmény.

A horvát-neuzinai közbirtokossági uradalom területén fekvő és Kovachevich Aladár, bécsi lakos tulajdonát képező birtokokat én szívesegből átvettem eladás végett. A birtok körülbelül 20 hold jó szántóföldet és körülbelül 39 hold legelőt foglal magában a belső horvát-neuzinai határban; továbbá 48 hold szántóföldet és 2 1/2 hold legelőt Nagy-Léczen és Pirindzsán, valamint egy házat (cserep-fodott), istállót, kocszint gátnapadlással, kotárkat és kertet Kis-Margitczán. A földek több részletekre vannak felosztva. Az eladás részletekben vagy egészen történik igen olcsó árak mellett. Készpénzfizetés köteleztetik. (432—3.2)

E tekintetbeni értekezésekkel készségesen szolgálok, nem jelenlétemben pedig az ispánom, a kis-leczi pusztán Margitczka közelében.

Csacskovich M.

1885

KIALLITÁS

MEGHIVÁS

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIALLITÁS ALKALMÁRÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. VÁCI KÖRÜT 80. BUDAPESTEN ÉS VÁCI KÖRÜT 68.

SAJÁT, KÜLÖN ÉS CÉLRA ÉPÍTETT HELYSÉGEKBE, EGY RÉSZÉVEL DUSÁN ÉLLATOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIALLITÁST

RENDEZETT BE, melynek számos megtekintésre az érdeklődők tisztelettel meg-hivatnak.

1885

KIALLITÁS

A PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában Budapest, Keckeméti-utca 6. sz., megjelent és ugyanott, valamint minden könyvnyarúsnál kapható:

A BUDAPESTI ÁRÚ- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

UJ

ÁRÚÜZLETI SZOKÁSAI

(ÁLTALÁNOS ÉS KÜLÖNÖS HATÁROZATOK)

FÜGGELEKÜL

a tőzsdei választott bíróságokra vonatkozó törvények, a budapesti tőzsdebírószág új eljárás szabályai s a tőzsde alapszabályai.

Jegyzetekkel ellátta

DR. FÉLEGYHÁZY ÁGOSTON,

ÉGVTÉD,

A BUDAPESTI ÁRÚ- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE JOGÜGYI TITKÁRA.

Második tetemesen bővített és javított kiadás.

Ára 2 frt. (414—3.3)

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

39-ik szám.

Csütörtök, szeptember 24-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlegesen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100–200 szóig 2 frt, 200–300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtabélyeg is beküldendő.Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondorsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

most sem akarunk az elmúltak felett rekrimálni, nem akarjuk viszonzni

mindezek sem a megindított mozgalom irányát nem indokolják; annak szenved-

gyakoroltatik; s mindaddig, míg egy párt e részben nem ad — épen elvi alap-

A »Torontál« 38-ik számának

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1885. évi szeptember hó 17-én.

HIVATALOS RÉSZ.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága 1885. évi szeptember hó 27-én s folytatólag tartandó rendes őszi közgyűlésének tárgysorozata:

(Folytatás.)

Előadó: Balogh Károly m. aljegyző:
18124. szám. Uj-Szent-Iván község képviselőtársaságának, f. évi május 1-én 7. sz. a. a község tulajdonát tevő u. n. Csapkova 6 hold földnek házhelyekül, — közárverésen leendő eladását kimondó határozata.

18285. sz. Bánát-Ujfalu községnek a kir. kincstárral — az italmérségi jogra vonatkozólag kötött örökadástvétel szerződése.

18286. sz. Sztarcsova község hason ügye.

18626. sz. Szent-Mihály községnek a kir. kincstárral 638 h. 1198 ööl föld megvétele felett kötött örökadástvétel szerződése.

19016. sz. Homolicz község képviselőtársaságának f. évi ápril 11-én II. szám a. közlegelőn való legeltetési díj és módoszat megállapítását tartalmazó határozata.

19134. szám. Magyar-Szent-Márton község képviselőtársaságának f. évi február 21-én I. szám a. hozott határozata, — melylyel nagy községe leendő nyilvánítását mondja ki.

19554. sz. Szerb-Szent-Péter német község képviselőtársaságának f. évi ápril 22-én 10. szám a. a libák legeltetési díjának megállapítását tartalmazó határozata.

19999. sz. Mokrin község képviselőtársaságának f. évi június 26-án 48. sz. a. ujabban hozott s községi kéményseprő fel-fogadását kimondó határozata.

20812. sz. Bács-Bodrog megye alispánja megküldi szabályszerű tárgyalás végett az ó-kanizsai hajóhid vámtételeit.

21138. sz. Aurélháza község képviselőtársaságának f. évi július 12-én 2. sz. a. hozott

határozata, — melylyel a községi jegyző fizetése készpénzben állapított meg.
21403. sz. Özv. Stein Józsefné n.-becskereki lakos, — a reá tévesen kirótt közmunka leírása iránt folyamodik.

Előadó: Lestyánszky János, aljegyző.

19190. szám. Turinszky Szreja fel-folyamodványa közmunka ügyben.

19191. sz. Kovács Károly hasonügye.

19192. szám. Rumun Perszida köz-munka váltásdíj leírása iránti kérvénye.

19193. szám. Kovanetz Zsuzsanna hason ügye.

19284. sz. Isztrát Simon m. szám-vevő segélyérti kérelmét küldi le főispán úr ő méltósága.

19941. sz. A m. árvaszék Triebs-wetter község 1884. árvapénztári számadását heterjeszti.

13215. sz. A m. árvaszéki elnök a m. inségkölcson alapnaplóinak folyó évi június 3-án tartott rovincsolása alkalmával felvett jegyzőkönyvet bemutatja a vonatkozó kimutatásokkal.

13555. sz. Kumán község határozata a felelőség kimondása alkalmával fel-merült költségeknek a közs. pénztárból leendő fedezése tárgyában.

15690. sz. Heufeld község kérvénye az árvapénztár 1883. évi kezelési költségeinek fedezése tárgyában, s az árvaszéknek ez ügybeni véleménye.

15691. szám. Masztort község hason ügye.

16282. sz. Marienfeld község határozata a községi magtárnak iskola helyiségül való használatára és Dörner József és társai felelőzése tárgyában.

16889. sz. Karlova község határozata a kataszteri munkálatok elvégzése czimén Vlaskalics s társainak járó jutalomdíj tárgyában.

17273. sz. A m. alispánja bemutatja a m. pénztárnak f. évi július hó 5-én történt megvizsgálása alkalmával föl-vett jegyzőkönyvet.

18413. sz. Franczföld község hatá-

rozata a közlegelőből kihalásodó terüle-áran a tüzoltó szerek beszerzése tárgyában.

20125. szám. N.-Becskerek város határozata a Kalvintérnek a ref. egyház részére lett átengedése tárgyában.

20391. sz. Marok Szilárd pancsovai szolgabírói irnoknak fizetés felemelés tárgyábani kérelmére ministeri leirat.

16369. sz. Lovrin község határozata a közs. legelőből jogtalanul elfoglalt terület visszavétele tárgyában.

20403. sz. Steingaszner Ernő véle-ménye a községi kül- és belrendőrségi szabályokra.

21468. sz. A t.-becsei szolgabíró Grób János tordai segédjegyző fizetési különbözeteire vonatkozó jelentése.

21056. sz. Az alibunári szolgabíró heterjeszti Számos község határozatát a löheres kertek bérbeadása tárgyában.

20967. sz. A pancsovai szolgabíró heterjeszti Sztarcsova község képv. test. határozatát, melylyel a rétföldék jöve-delmét biztosítani kívánja.

21573. sz. A n.-kikindai szolgabíró heterjeszti Bassahid község határozatát az állami ménék eltartási költségeinek viselése tárgyában.

21401. sz. A n.-becskereki polgár-mester Nagy Pál közmunka váltásága tárgyábani jelentése.

21461. sz. A t.-becsei szolgabíró heterjeszti Beodra község határozatát a faiskola felügyelő látogatási díjának meg-állapítása tárgyában.

21384. sz. A m. alispánja bemutatja a m. főpénztárnak f. évi augusztus hó 25-én történt megvizsgálása alkalmával föl-vett jegyzőkönyvet.

21642. sz. A m. alispánja a nagy-kikindai szolgabírói hivatal megvizsgálása tárgyábani jelentése.

21015. szám. A vallás- és közokt. minister rendelete Rill János módosi ta-nító nyugdíjaztatása tárgyában.

árúfor-
ányokat
kal, ál-
árúosz-
omások
ovább,
chen és
román
szabási

részes
oszl.-
bizott-
szerez-

9-33)

ber hó
mellyel
községi
örvény-
számu
lán fent
at azzal
lékozők
gkésőb-
g alóirt

28-án.

özsef.

ny.

gi ura-
Aladár,
okát én
A birtok
körül-
a belső
18 hold
Léczen
cserep-
dlással,
A foldek
a eladás
ik igen
köttelez-
32-32)
késze-
n pedig
argiticza

ch M.

(190-20.20)

szállítására szóló díjtételek hatályon kívül helyeztetnek.

A pótlék példányai az érdekelt igazgatóságok utján szerezhetők meg.

(Thüringiai-szász-m. köteleki forgalom.)

Folyó évi szeptember 1-je óta érvényes szász-magyar köteleki díjszabás II. rész 1. füzetében és a II. rész 4. füzetében, Gera, Lipcse, Plagwitz, Lindenau, Weida és Zeitz állomások részére foglalt díjtételek a B. tétel alatti rövidítési díjakkal együtt, az erfurti kir. vasutigazgatóság hasonló fenti versenyállomásaira, mely utóbbiak számára az 1880. évi január

1-től érvényes thüringiai-szász-magyar köteleki díjszabás II. és IV. részeiben áruk stb. szállítására, illet. használt üresen visszaszállítandó zsákokra nézve díjtételek foglalvák, ezen túl további intézkedésig alkalmazásra kerülnek.

A mennyiben ezáltal felemelt díjtételek is lépnek életbe, az eddig érvényesek, még f. évi október 20-ig maradnak hatályban.

(Délmet vasuti köteleki.)

Folyó évi október 1-én a fentnevezett köteleki díjszabás III. rész 2. füzetéhez a II. és III. pótlék fog megjelenni,

mely Vaszar és Weingarten állomások felvételét, árfolyam rövidítési táblázatokat és a betárolási határozatok kiegészítését tartalmazza. — Ezen pótlék példányai az érdekelt igazgatóságoknál megszereshetők.

(Osztr.-magyar-román vasuti köteleki.)

Az osztr.-magyar-román köteleki számára 1882. évi november hó 1-től érvényes díjszabás, I. II. és III. rész a hozzá kiadott összes pótlékekkel együtt f. évi október hó 1-én érvényen kívül helyeztetik és helyette egy új, I. II. és III. részből álló díjszabás léptetik hatályba.

— Az új díjszabás I. része az áruforgalomra szóló általános határozmányokat (üzletszabályzat póthatározmányokkal, általános díjszabási határozmányok áruosztályozás stb.) a II. rész osztr. állomások és a III. rész magy. állomások, továbbá, Bécs, Marchegg, Oderberg, Teschen és Trynitz forgaloma egyrészt és román állomások forgalmára másrészt díjszabási táblázatokat tartalmaz.

Az új díjszabás példányai a részes vasutaknál, és különösen a szab.-osztr.-magy. államvasut társaság igazgatóságánál (Terézkörút 52. szám) szerezhetők meg.

H I R D E T É S E K.

Előadó: Bolka Béla, közig. gyakornok.

19646. sz. Nákofalva képviselő testületének határozata a jegyzői fizetés fel- emelése tárgyában.

19977. szám. Soos Illés, közmunka váltásdíj elengedése tárgyábani kérvénye. 19978. szám. Gójkov Jozsim hason ügye.

19979. sz. Özv. Malonyai Erzsébet hason ügye.

19980. sz. Havlik Antal, hason ügye.

20335. sz. Anna József, hason ügye.

11371. sz. Oroszlámos község képviselő testületének az orvosi állomás szervezése tárgyábani határozata.

21639. sz. Szeferin községnek az állam kincstárral kötött az italmérésijog megvétele tárgyábani szerződése.

Előadó: Lowieser I., közig. gyakornok.

17117. sz. Grabác község képviselő testületének határozata Albecz Róluít ottani tanítónak nyugdíjaztatása iránt.

17402. sz. Karlova község képviselő testületének határozata egy 20000 frtnyi bankkölcsönnek felvétele tárgyában.

20271. sz. Nagy-Kikinda községnek az artézi kut furása tárgyában hozott képviselőtestületének határozata.

19843. sz. Tallán Gáspár helybeli lakosnak kérvénye 1882-1885. évekre tevésen előirt közmunka váltásdíj leirata tárgyában.

19846. sz. Müller József helybeli lakos hasonnemű kérvénye.

20332. szám. Tóth András helybeli lakos hasonnemű.

21404. sz. Szrdanov Mária helybeli lakosné hasonnemű kérvénye.

20331. sz. Várady István helybeli lakos hason kérvénye.

17454. sz. Bánlaki szolgabíró bemutatja a hivatal vizsgálatról szóló jegyzőkönyvet.

19476. szám. Schuch Éva szülősnői oklevele kihirdetés végett.

21378. sz. A szegedi állami jószág igazgatóság bemutatja Antalfalva község az italmérésijog örökáróni eladás folytán létre jött adásvevési szerződést jóváhagyás végett.

51377. szám. A szegedi állami jószágigazgatóság bemutatja Borcsa község az italmérésijog örökáróni eladás folytán létrejött adásvevési szerződést jóváhagyás végett.

Előadó: Reiter Oszkár, m. alszámvevő.

17237. szám. Horváth-Neuzina 1885. évi pótköltségvetése.

17863. sz. Petrovosszelló 1885. évi költségvetése.

21676. sz. Szent-Mihály 1885. évi költségvetése.

Nagy-Kikinda 1881. és 1882. évi közk. és szegényalapi számadása.

17968. sz. N.-Beckerek Jaramisz Norbert helybeli lakos közmunka váltásdíj leiratása.

17970. sz. Nagy-Beckerek Jankovits Athanász hason ügye.

17971. szám. N.-Beckerek Özv. Radanov Szosza hason ügye.

18576. sz. Nagy-Beckerek Kovács József hason ügye.

18577. sz. Nagy-Beckerek Jankahidat György hason ügye.

21398. sz. N.-Beckerek Csolits Ilia hason ügye.

21399. sz. Nagy-Beckerek Petrov Szávka hason ügye.

21402. sz. N.-Beckerek Várneky Ferencz hason ügye.

21400. sz. Nagy-Beckerek Milenov Stevane közmunka tartozásának további meghagyása.

22240. sz. Nagy-Beckerek Lolity Péter volt megyei hajdu eltemetése alkalmából kiutalványozott 14 frt költségnek utólagos jóváhagyása.

Előadó: Ratiu Jakab, számvevő.

15153. sz. Török-becsei szolgabíró f. évi 3921. sz. a. jelentéssel beterjeszti Franyova községnek 94. sz. képviselőtestületnek határozatát, melyben kéri, miszerint az uberlandialis földek tárgyában a n.-kikindai v. kerületi alap által előlegezett 1227 frt 48 krnyi összeget 3 év alatt törleszthesse.

18756. sz. Alispáni jelentés, a megyei közletétben befolyt összegek után a helybeli pénzügyintézetektől f. évi 1-ső felében nyert 287 frt 42 krnyi kamatnak a megyei 1-ső alapnak történt kiutalványozása tárgyában.

Előadó: Gaál József, m. alszámvevő.

21618. sz. Torontálmegyei árvapénztárának 1884. évi számadása.

21851. szám. Kis-Jécsa 1884. évi árvaszámadása.

Nákófalva 1884. évi árvaszámadása.

14804. sz. Szakula 1884. évi számadása.

17698. sz. Ó-Szent-Iván 1883. évi számadása.

19112. szám. Billet 1885. évi előirányzata.

19820. szám. Jarkovác 1885. évi pótelőirányzata.

22102. szám. Antalfalva 1886. évi előirányzata.

22106. sz. Baránda 1886. évi előirányzata.

22107. sz. Czrepája 1886. évi előirányzata.

Debelyácsa 1886. évi előirányzata.

Farkasdin 1885. évi előirányzata. Farkasdin 1886. évi előirányzata. Jarkovác 1886. évi előirányzata. Oppova 1886. évi előirányzata. Tomásevác 1886. évi előirányzata. Uzdin 1886. évi előirányzata. 22159. sz. Mokrin 1886. évi előirányzata.

Előadó: Isztrát, megyei alszámvevő.

16586. sz. Nagy-Torák községnek 1885. évi költségvetése.

16587. sz. Katalinfalva községnek 1885. évi költségvetése.

16951. szám. Franyova községnek 1885. évi pótköltségvetése.

21128. szám. Kis-Bikács községnek 1885. évi pótköltségvetése.

22288. sz. Bresztovác községnek 1884. évi pótköltségvetése.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Nagy-Beckereken, a megye székházának nagytermében, Torontál vármegye közigazgatási bizottságának 1885. évi szept. hó 7. tartott rendes havi ülése felett.

Adóügyek:

A Partos községben fenlevő behajthatlan adó- és hadmentességi díj hátralékok leiratása. — 52 frt 43 kr. hadmentességi díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófelügyelőnek kiadtnak.

Javaslat a Bánlak községben fennálló behajthatlan adóhátralék leiratása tárgyában. — 22 frt 43 kr. kereseti adó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófelügyelőnek kiadtnak.

A Dick Ferencz terhére Csávós községnek hátralékban vezetett hadmentességi díj leiratására vonatkozó javaslat. — 6 frt hadm. díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófelügyelőnek kiadtnak.

A B.-Kömlös községben fenlevő behajthatlan hadmentességi díj hátralék leiratására vonatkozó javaslat. — 1489 frt hadmentességi díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófelügyelőnek.

A Szab.-Ittebe községben behajthatlan adóhátralék leiratására vonatkozó javaslat. — 26 frt 68 $\frac{1}{2}$ kr. kereseti adó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófelügyelőnek.

A Zichfalva községénél előirt behajthatlan adó- és hadmentességi díj hátralékok leiratására vonatkozó javaslat. — 1248 frt 2 $\frac{1}{2}$ kr. adó- és hadmentességi díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófelügyelőnek.

A Tomásevác községénél előirásban levő behajthatlan adó- és hadmentességi hátralékok leiratására vonatkozó javaslat. — 170 frt 99 kr. védelmi adó- és hadmentességi díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófelügyelőnek kiadtnak.

A Magyar-Ittebe községénél előirt behajthatlan adóhátralékok leiratására vonatkozó javaslat. — 55 frt 12 $\frac{1}{2}$ kr. kereseti adó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófelügyelőnek kiadtnak.

A Pészak községben fennálló behajthatlan adóhátralék leiratására vonatkozó javaslat. — 20 frt 19 kr. kereseti adó leiratik és az ügyiratok a kir. adófelügyelőnek foganatosítás végett kiadtnak.

A N.-Csanád községben fenlevő behajthatlan hadmentességi díj hátralék leiratása. — 3 frt hadmentességi díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófelügyelőnek kiadtnak.

Felvetett...
Egész...
Javaslat...
hatlan adóhá...
kr. hátralék...
gett kiadtnak...
A Szab...
adóhátralék...
9 kr. kereseti...
tás végett kiad...
A Bánlak...
hátralék leira...
kr. kereseti ad...
végett kiadtnak...
A Dik...
hátralék leira...
kr. házádo...
a kir. adófe...
A Malen...
hajthatlan ad...
12 frt 95 kr...
tik és az ügy...
kir. adófelügy...
Ugyanaco...
— 79 frt 06...
iratik és az...
a kir. adófelü...
Ürmén...
javaslat. — 4...
foganatosítás...
Bánlak...
lat. — 72 fr...
ntosítás vége...
N.-Tor...
vaslat. — 64...
az ügyiratok...
felügyelőnek...
Trübs...
javaslat. — 1...
leiratik és az...
felügyelőnek...
Grabá...
vaslat. — 11...
leiratik és az...
felügyelőnek...
Bánlak...
— 228 frt 84...
tás végett a...
Pénzügy...
za jofezovai...
elrendeltetett...
foganatosított...
Pénzügy...
ségben előir...
leirása tárgy...
leirása a kir...
tudomásul ve...
Adófelü...
csai lakos el...
gyában. — ...
a kir. adófelü...
nek, utóbbi...
Hasonl...
— A végreh...
a fél, a kir...
sítottak...
A Buk...
sonló ügy...
tetik, és ern...
ügyesség...
sítottak...
Joanovic...
Julianna, d...
végrehajtas...
a kir. adófelü...
A Milad...
lendólogi...
vaslat. — El...
gyelőség és...

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

39-ik szám.

Csütörtök, szeptember 24-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege- sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir- detésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig- tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta- bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmonsorelő hirdetésnél 6 kr., többszörind 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

most sem akarunk az elmúltak felett mindezek sem a megindított mozgalom gyakoroltatik; s mindaddig, míg egy párt rekrimálni. nem akariuk viszonzni iránvát nem indokolják.

árúfor-
zmányokat
rokkal, ál-
árúosz-
állomások
továbbá,
eschen és
és román
díjszabási
a részes
b.-oszl.-
atóbizott-
szerez-

Írányzata.
ányzata.
nyzata.
Írányzata.
ata.
évi elő-
számvevő.
községnek
községnek
községnek
községnek
községnek
egyé szék-
varmegye
évi szep.
felett.
atlan adó- és
59 frt 43 kr.
foganatosi-
ó behajthat-
2 frt 43 kr.
osítás végett
gnél há ra-
vonatkozó
iratok foga-
dának.
hatlan had-
zó javaslat.
z ügyiratok
felügyelőnek
adóhátra-
ft 68 1/2 kr.
osítás vé-
hatlan adó-
vonatkozó
mentességi díj
kiadtnak
evő behajt-
eirására vo-
mi adó- és
ogantositás
behajthatlan
— 55 frt
ok foga-
ntnak.
hatlan adó-
0 frt 19 kr.
adófélügye-
hatlan had-
mentességi
égett a kir.

Javaslat az Oroszlámos községénél előirt behajthatlan adóhátralékok leírása tárgyában. — 58 frt 52 1/2 kr. hátralék leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófélügyelőnek.
A Szab. Mósos községében fenlevő behajthatlan adóhátralék leírására vonatkozó javaslat. — 1157 frt 9 kr. kereseti adó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófélügyelőnek.
A Bánk községénél fenlevő behajthatlan adóhátralék leírására vonatkozó javaslat. — 118 frt 89 1/2 kr. kereseti adó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófélügyelőnek.
A Dinyás községben előirt behajthatlan hátszó hátralék leírására vonatkozó javaslat. — 53 frt 08 1/2 kr. hátszó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófélügyelőnek kiadtnak.
A Maleniczfalva községénél előírásban levő behajthatlan adóhátralék leírására vonatkozó javaslat. — 113 frt 95 kr. adó- és hadmentességi díj hátralék leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófélügyelőnek.
Ugyanazon községre vonatkozó hasonló munkalat. — 79 frt 09 kr. adó és hadmentességi díj hátralék leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófélügyelőnek.
Urményháza községére vonatkozó hason tárgyú javaslat. — 429 frt ker. adó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófélügyelőnek.
Bánk községére vonatkozó hason tárgyú javaslat. — 72 frt 42 kr. adó leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett a kir. adófélügyelőnek kiadtnak.
N. Torák községre vonatkozó hasonló tárgyú javaslat. — 64 frt 67 kr. hadmentességi díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kiadtnak a kir. adófélügyelőnek.
Tűbűsvetter községre vonatkozó hason tárgyú javaslat. — 114 frt 82 1/2 kr. adó- és hadmentességi díj leiratik és az ügyiratok foganatosítás végett kir. adófélügyelőnek kiadtnak.
Grabác községre vonatkozó hasonló tárgyú javaslat. — 113 frt 27 kr. adó- és hadmentességi díj leiratik és az iratok foganatosítás végett a kir. adófélügyelőnek kiadtnak.
Bánk községre vonatkozó hason tárgyú javaslat. — 228 frt 84 kr. adó leiratik és az iratok foganatosítás végett a kir. adófélügyelőnek kiadtnak.
Pénzügyministeri rendelet, melylyel Pakacski József jofoval lakos behajthatlan adóhátralékának leírása elrendeltetett. — A leírás az adófélügyelő által már foganatosítottván, tudomásul szegál.
Pénzügyministeri rendelet a Szab.-sz.-Márton községben előirt 100 frton felüli behajthatlan adóhátralék leírása tárgyában. — A 2208 frt 13 1/2 krnyi hátralék leírása a kir. adófélügyelőség már foganatosítottván, tudomásul vétetik.
Adófélügyelői vélemény a Bogyróka Alexa r.-késai lakos ellen elrendelendő dologi végrehajtás tárgyában. — A dologi végrehajtás elrendeltetik és erről a kir. adófélügyelő, a fél és a tisztí ügyész értesítetnek, utóbbi az iratok kiadása mellett.
Hasonló ügy Bunyi Janka r.-késai lakos ellen. — A végrehajtás az ingatlanokra elrendeltetik és erről a fél, a kir. adófélügyelő és tisztí ügyesség értesítetnek.
A Bukovalla testvérek, idvori lakosok elleni hasonló ügy. — A végrehajtás az ingatlanokra elrendeltetik, és erről a felek, a kir. adófélügyelő és a tisztí ügyesség — utóbbi az iratok csatolása mellett, — értesítetnek.
Joanovics Lento és Dimitrie örököse — Joanovics Julianna, dinyási lakosnó ellen hasonló javaslat. — A végrehajtás az ingatlanokra elrendeltetik és erről a fél, a kir. adófélügyelő és a tisztí ügyesség értesítetnek.
A Miladinov Nitya, kanaki lakos ellen elrendelendő dologi végrehajtásra vonatkozó adófélügyelői javaslat. — Elrendeltetik és erről a fél, a kir. adófélügyelő és a tisztí ügyesség értesítetnek.

A Militarovics Perül és társai elleni dologi végrehajtásra vonatkozó javaslat. — A végrehajtás az ingatlanokra elrendeltetik és erről a felek, a kir. adófélügyelő és a tisztí ügyesség értesítetnek.
Popovics Zsiva, ivándai lakos ellen a dologi végrehajtás. — Elrendeltetik és erről a fél, a kir. adófélügyelő és tisztí ügyesség értesítetnek.
Tesin Ráda mokriini lakos ellen a dologi végrehajtás. — Elrendeltetik és erről a fél, a kir. adófélügyelő és tisztí ügyesség értesítetnek.
Polgármesteri jelentés Melkuhn Károly adóügyében. — Az iratok további eljárás végett a kir. adófélügyelőnek kiadtnak.
Puskás György, a bega-szt.-györgyi lakos kérelme a Weisz Oszkár, volt jegyző által elskikasztott adó betudása iránt. — Első foku határozat hozatala végett a kir. adófélügyelőnek kiadatik.
Pénzügyministeri rendelet az illeték hátralékok rendezése tárgyában hozzá intézett felterjesztésre. — Tudomásul vétetik.
Rudna község előjárósága az adóvégrehajtás korlátozását kerelmezi. — Elutasító véleménynyel a nm. m. kir. pénzügyministeriumhoz fölterjesztetik.
Ügyészégi előterjesztés a Zsunat (terentali) Andria ellen elrendelt dologi végrehajtás kiterjesztése iránt. — Az ügyesség utasítottik a sorrend megállapítása után újabb előterjesztés tételére s erről a adófélügyelő értesítetik.
Buza Julianna, partosi birtokos kérvénye az ellene vezetett dologi végrehajtás megszüntetése iránt. — Az ingatlan hasznélvezetere a végrehajtás kérvényező beleegyezésével foganatosítottván, az állagra vonatkozó végrehajtás mellőrsét javaslo véleménynyel az iratok a nm. pénzügyministeriumhoz felterjesztetnek.
Kukin Makra, mellencei lakos hason tárgyú kérvénye. — Az árverés megsemmisítése folytán tárgyalanná vált; miről folyamodó értesítetik.
Egres község előjáróságának előterjesztése a szőlődézsma-váltás hátralék tárgyában és az erre vonatkozó pénzügyministeri rendelet. — Elutasított, az érdekelték vélt sérelmeikkel a peritra utasítottak s az esedékes hátralékok haladéktalan behajtása elrendeltetett. Miről a község és a kir. adófélügyelő értesítetnek.
Földmívelés, ipar- és kereskedelem-ügyi ministeri rendelet, melylyel Diel Lajos gépgyárának állami kedvezményben való részesítés iránti kérelmével az idő szerint elutasított. — Tudomásul vétetik és erről a fél értesítetik.
Veszelin Dávid és társai tiszahelyesi lakosok felebezése hadmentességi ügyben. — Felebezésnek hely adatván, 22 frt 50 kr. h. m. díj leírására az adófélügyelő utasítottik és erről a felek értesítetnek.
Pajdak Milivoj mellencei lakos hason ügye. — Első foku határozathozatal végett kiadatik a kir. adófélügyelőnek.
Hekler Antal zombolyai lakos felebezése tőkekamat adó ellen — 16 frt 50 kr. kamatadó és pótdó leírására a kir. adófélügyelő utasítottik és erről a fél értesítetik.
A kir. adófélügyelő havi szakjelentése. — Tudomásul vétetik.
Berkovics István h.-neuzinai lakosnak felebezése a kir. adófélügyelő 1885. évi 30479. sz. a. kelt végzése ellen. — A felebezés elutasítottik és erről a fél képviselője értesítetik.
Pénzügyministeri rendelet a Robonczy Gida t.-becsei lakos által kérelmezott fizetési halasztás tárgyában. — Tudomásul vétetik.
Klekovics Anna, n.-becskerei lakosnó kérvénye végrehajtás beszűntetése iránt. — A kir. adófélügyelőnek a hátralék leírása tárgyában tett javaslata elfogadotván, egyelőre tudomásul vétetik.
Radakovics György n.-becskerei lakos kérvénye adótörles elrendelése iránt. — 10 frt ker. adó töröltetik s erről a fél, valamint a kir. adófélügyelő értesítetik.

Szolgabírói jelentés, hogy a Hadra Pál ellen elrendelt dologi végrehajtásról szóló végzés kézbesíthető nem volt. — Kiadatik a tisztí ügyességnek.
Adófélügyelői előterjesztés, hogy Knézevics Mita és társai sz.-cseneji lakosok ellen a dologi végrehajtás elrendeltessék. — Elrendeltetik, és erről a felek, a kir. adófélügyelő és a tisztí ügyesség értesítetnek.
Adófélügyelői előterjesztés a Zsombolya község előjárósága ellen kimondandó felelőség tárgyában. — A felelőség a 15 napi pótlási határidő fenntartása mellett kimondatik és erről az előjáróság, valamint a kir. adófélügyelő értesítetik.
Papich Nedelkovicz Mária és érdektársa folyamodványa a foglalási zár feloldása iránt. — Az adófélügyelői javaslat az iratokkal együtt a megyei főügyésznek véleménynyadás czéljából kiadatik.
Közköztatási ügyek.
A kir. tanfelügyelő bemutatja a Szerdahelyiné szül. Balázs Irmának t.-becsei óvónővé történt megválasztására vonatkozó iratokat. — A választás jóváhagyatik, a megválasztott óvónő állásában megerősítetik s erről a megválasztott, és a t.-becsei iskolaszék értesítetik.
A kir. tanfelügyelő bemutatja a Margitica községi iskolánál rendszeresített tanítói állás fizetésére vonatkozó díjlevelet. — Jóváhagyatik, s erről a tanfelügyelő, és iskolaszék a díjlevelét egy-egy megerősített példányának kiadása mellett értesítetik.
A kir. tanfelügyelő előterjeszti Jovanovics Milos, község-szűllői lakos ajánlatát, melylyel a Perits Péter basahidi lakossal szemben fennálló 24 frt 20 krnyi követelését az országos tanítói nyugdíjintetnek ajándékozta. — A követelés fennállásának kipuhatolásával, esetleg behajtásával a n.-kikindai szolgabíró megbízatik.
Szolgabírói jelentés a Szab.-Szt.-Péter szerb, és Szab.-Szt.-Péter német községek által közösen épített iskola ügyében. — Az iratok véleménynyadás végett a megyei ügyességnek kiadtnak.
A kir. tanfelügyelő bemutatja a kis-bikácsi községi iskolaszék által kiállított díjlevelet. — Jóváhagyatik, és erről a kir. tanfelügyelő, valamint az iskolaszék a megerősített díjlevelét egy-egy példányának kiadása mellett értesítetnek.
Szerb-Mósos község felebezése az ottani iparis-kola 1884/5. tanévi szükségleteinek fedezése tárgyában. — A nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz az összes iratok kapcsán felterjesztetik.
Szolgabírói jelentés a Szecsénfalva községében megejtett tanító választás tárgyában. — A választás helyben hagyatik és Hesz János megválasztott tanító és községi iskolaszék értesítetik.
A zombolyai szolgabírói betérjeszti a Grabác községében megejtett tanító választásra vonatkozó iratokat. — A választás jóváhagyatik, Leszl Károly megválasztott tanító állásában végleg megerősítetik, és erről a megválasztott, valamint a községi iskolaszék értesítetik.
A kir. tanfelügyelő bemutatja a n.-kikindai gőzmalom részvénytársulat választmánya által a felállított magániskola tanítói fizetéséről kiállított díjlevelet. — A díjlevelét jóváhagyatik és annak egy-egy megerősített példányát a kir. tanfelügyelőnek és a társulati igazgatósnak kiadatik.
Ugyancsak a kir. tanfelügyelő bemutatja a hason tárgyban a Szeles községi iskolaszék által kiállított díjlevelet. — Jóváhagyatik és egy-egy megerősített példányát a tanfelügyelőnek és az iskolaszéknek kiadatik.
Viszokocill Lajos, katalinfalvi igazgató-tanító kérvénye a katalinfalvi postahivatal átvételére vonatkozó engedély iránt. — Az engedély megadatik és erről a kir. tanfelügyelő további eljárás végett értesítetik.
Billét község képviselőtestületének felebezése a közigazgatási bizottság 2424. szám a. kelt határozata ellen. — Eldöntés végett a nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz fölterjesztetik.
A kir. tanfelügyelő havi jelentése. — Tudomásul vétetik. (Vége következik.)

gyakoroltatik; s mindaddig, míg egy párt

szállítására szóló díjtételek hatályon kívül helyeztetnek.

A pótlék példányai az érdekelt igazgatóságok utján szerezhetők meg.

(Thüringiai-szász-m. köteleki forgalom.)

Folyó évi szeptember 1-je óta érvényes szász-magyar köteleki díjszabás II. rész 1. füzetében és a II. rész 4. füzetében, Gera, Lipcse, Plagwitz, Lindenau, Weida és Zeitz állomások részére foglalt díjtételek a B. tétel alatti rövidítési díjakkal együtt, az erfurti kir. vasutigazgatóság hasonnevű fenti versenyállomásaira, mely utóbbiak számára az 1880. évi január

1-től érvényes thüringiai-szász-magyar köteleki díjszabás II. és IV. részében áruk stb. szállítására, illet. használt üresen visszaszállítandó zsákokra nézve díjtételek foglalvák, ezentul további intézkedésig alkalmazásra kerülnek.

A mennyiben ezáltal felemelt díjtételek is lépnek életbe, az eddig érvényesek, még f. évi október 20-ig maradnak hatályban.

(Dél-német vasuti kötelek.)

Folyó évi október 1-én a fentnevezett köteleki díjszabás III. rész 2. füzetéhez a II. és III. pótlék fog megjelenni,

mely Vaszar és Weingarten állomások felvételét, árfolyam rövidítési táblázatokat és a betárolási határozmányok kiegészítését tartalmazza. — Ezen pótlék példányai az érdekelt igazgatóságoknál megszerezhetők.

(Osztr.-magyar-román vasuti kötelek.)

Az osztr.-magyar-román kötelek számára 1882. évi november hó 1-től érvényes díjszabás, I. II. és III. rész a hozzá kiadott összes pótlékekkel együtt f. évi október hó 1-én érvényen kívül helyeztetik és helyette egy új, I. II. és III. részből álló díjszabás léptetik hatályba.

— Az új díjszabás I. része az árúforgalomra szóló általános határozmányokat (üzletszabályzat póthatározmányokkal, általános díjszabási határozmányok áruosztályozás stb.) a II. rész osztr. állomások és a III. rész magy. állomások, továbbá, Bécs, Marchegg, Oderberg, Teschen és Trynitz forgaloma egyrészt és román állomások forgalmára másrészt díjszabási táblázatokat tartalmaz.

Az új díjszabás példányai a részes vasutaknál, és különösen a szab.-osztr.-magy. államvasut társaság igazgatóbizottságánál (Teréz körút 52. szám) szerezhetők meg.

H I R D O E T É S E K.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

— **A megyei tisztviselők hivatalos költségei.** A megyei tisztviselők hivatalos költségeinek fedezésére vonatkozólag a „Magyar közigazgatás“ a belügyminiszter két érdekes rendeletét közli. A két kérdés, melyet a rendeletek eldöntének, a tiszteletbeli megyei tisztviselők hivatalos kiküldetéseiből származó költségek kik által leendő viselésének kérdése és az idegen törvényhatóság területére történő küldetés alkalmával élvezendő napidíj miként való felszámítása.

Az első kérdésre vonatkozólag, a belügyminiszternek a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterhez küldött átirata szerint azon megállapodás van érvényben, hogy mindazon esetekben, midőn a megyei tiszteletbeli tisztviselő az uti átalánnyal ellátott rendes tisztviselő helyetteseként oly hivatalos utazást teljesít, melyet különben az illető rendes tisztviselőnek, az általa élvezet uti átalány terhére kellett volna végeznie, ilyenkor a netalán felmerült uti költségeket, a helyesített tisztviselő, uti átalányából tartozik megtéríteni. Ellenben, ha a tiszteletbeli tisztviselő kiküldetése az illető rendes tisztviselőnek egyéb hivatali teendőikkel való elfoglaltsága miatt vált szükségessé, ez esetben az uti költségek a házipénztárt terhelik, végül oly esetekben, midőn a kiküldetés magán fél vétké miatt történik, a költségek a fél terhére esnek, valamint a magán felek érdekében a tiszteletbeli tisztviselők által tett utazások költségei is.

A második kérdésre, hogy t. i. a megyei tisztviselők, ha idegen törvényhatóság területére küldetnek ki, számíthatnak-e fel kettős napidíjra, a belügyminiszternek, a megyék közönségeiben kibocsátott egyik rendelete a következőket feleli:

„A megye alispánjának 25. sz. a. a közmunka- és közlekedésügyi miniszter urhoz intézett, s onnan hozzám áttett azon felterjesztésére, melyben felvilágosítást kér az iránt, hogy vajjon idegen

törvényhatóság területére leendő kiküldetés alkalmából a napidíjak kétszeres felszámításának helye lehet-e vagy sem? értesitem a megye közönségét, hogy az idegen törvényhatóságok területére való kiküldetéseknél is csak a megye területére érvényes napidíjak felszámítása foglalhat helyet.“

— **A községben lakás és település közt különbség teendő.** E kérdésben folyó 1885. évi jul. 18-án a belügyminiszter Szepesmegye közigazgatási bizottságának folyó évi június 9-én 500. sz. a. hozott határozata, mely szerint jóváhagyatott Almás község képviselő testületének folyó évi május 9-én hozott határozata, melynek értelmében R. L. szepesváraljai lakos az említett községben való lakhatás iránti kérelmével az 1876. V. t.-cz. 5. §-a alapján elutasított, a megyei főispánnak azon okból tett felterjesztése folytán, mert a közigazgatási bizottság által a községben lakás a községben való településsel egyértelműnek vétegett, felülvizsgálat alá vonatván; miután a községbe való település és a községben lakás egymástól eltérő szempontok alá esnek, az előbbi az 1876. évi V. t.-cz. 5. §-a alapján tagadható meg, az utóbbi megtagadása ellenben csak rendőri intézkedésül igazolható és foganatosítható, a közigazgatási bizottság határozatának megváltoztatásával R. L. Almás községben való letelepülésének megtagadása helyben hagyatik, ellenben a lakhatás kérdésének eldöntése külön rendőri utra utasítatik.“

— **Elvi határozatok ipariüggekben.** Telepengedélyhez nem kötött fatelepek szabadon, bár hol felállíthatók-e? E kérdésben a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium, mind harmadfoku iparhatóság f. évi 42,594. sz. a. megye közönségéhez intézett rendeletében a következő határozatot hozta: A fatelepek nem tartozván azon iparágak vagy üzletek

közé, a melyek felállítására az 1884. XVII. t.-cz. 25. §-a értelmében telepengedélyhez van kötve, ez okból a telepengedélyezési eljárásnak nincsen hely. — Ámbar tehát a faüzletekre vagy fatelepekre kért igazolvány az 1884. t.-cz. 14. §-a értelmében kiszolgáltatandó, mindazonáltal tekintettel az 1884. XVII. t.-cz. 36. §-ára, nemcsak jogában, hanem köteletségében is áll vizsgálat tárgyává tenni azt, vajjon a kérdéses telep felállításával nem járnak-e az ezen szakaszban elősorolt káros hátrányok vagy befolyások? Igenlő esetben közérdekek szempontjából elrendelheti azon óvintézkedések megtételét, a melyek a káros befolyást el távolítani alkalmasak; azon esetben pedig, ha az esetleges káros befolyás óvintézkedésekkel el nem távolítható, avagy az üzlettulajdonos az óvintézkedések megtételétől vonakodik, a telepnek a szóban forgó helyen való felállítása meg is tagadható. Ezen eljárás követendő nemcsak új telepeknél, hanem már létező telepeknél egyik helyről valamely másikra való áthelyezésénél is.

Vajjon oly esetekben, midőn a zálogüzletekben némely tárgyak árverésénél az üzlet követelése nem fedeztetik, jogosult-e tulajdonos ezen hiányt azon többletbevételekből pótolni, melyek némely más tárgyaknál elértetnek? — Város tanácsa e tárgyban kérdést intézven, a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium mint harmadfoku iparhatóság, f. é. 24,309. sz. a. a következő határozatot hozta: Oly esetekben, midőn a kézi zálogüzletekben megtartott árveréseknél egyes tárgyak eladása által az üzlet követelése fedezetet nem nyer, az üzlettulajdonos nincs jogosítva ezen hiányt a más eladott tárgyaknál netalán befolyó többletekből fedezni, mivel ezen többleteket a kézi zálog-ügyletről szóló 1881. XIV. t.-cz. 19. §-a értelmében az elzálogosított illetik s ha fel nem vétetnek, három év elteltével ugyanazon törvény 21. §-ának rendelete szerint a törvényhatóság által ipari czélokra fordítandók.